Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 132 (8622). ● 11 июль, 1985 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси навбатдаги мажлисида 1985 йилнинг биринчи ярим йиллигида республикани социал-иқтисодий ривожлантириш планининг бажарилиш якунларини кўриб чиқди. Саноат маҳсулоти реализация қилиш юзасидан шу йилнинг олти ойи плани 100,5 процент бажарилганлиги қайд этиб ўтилди. Ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 7,4 процент, меҳнат унумдорлиги 4,8 процент ошди, бу эса йиллик топшириқдан ортиқдир. Қишлоқ хўжалигида ғўзани парвариш қилиш, бошоқли дон экинларини ўриб, йиғиб олиш ва янчиш борасидаги қизғин ишлар давом этмоқда. Пилла харид қилиш йиллик ва беш йиллик планлари муваффақиятли бажарилди. 1,7 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди, 1,3 миллион квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди.

Шу билан бирга Марказий Комитет бюроси партия комитетлари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорлари талаб этаётганидек ишлаб чиқаришни интенсивлаш, унинг самарадорлигини ошириш сари ҳали қатъий бурилишни таъминламаганликларини таъкидлаб ўтди. Чунончи, маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини ҳисобга олганда айниқса, минерал ўғит ишлаб чиқариш министрлиги, енгил саноат министрлиги, мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг корхоналари маҳсулот реализация қилиш ярим йиллик планини бажармадилар. Қашқадарё, Самарқанд, Тошкент ва Фарғона областларининг саноати йўл қўйилган қолоқликнинг ўрнини тўлдира олмади. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида имкониятлар ва резервлардан тўлиқ фойдаланилмаяпти. Навоий, Бухоро ва Тошкент областларида дон экинлари ўрим-йиғими кечиктирилмоқда, мева-сабзавот маҳсулотлари тайёрлаш ишлари яхши авж олдирилмаяпти. Баъзи областлар ҳамда районларнинг партия, совет ва хўжалик органлари чорвачиликдаги аҳволни яхшилаш учун етарли чоралар кўришмаяпти. Капитал қурилишдаги ишлар секинлик билан яхшиланмоқда. Темир йўл ҳамда автомобиль транспортида юк ва пассажир ташишни ташкил этишда жиддий камчиликлар бор. Маиший хизмат, савдо корхоналари бир маромда ишламаяпти. Айрим хўжалик раҳбарлари фан-техника ютуқларини жорий этишга, сермеҳнат ишларни механизациялашга, атроф муҳитни муҳофаза қилиш тадбирларини бажаришга ҳамон бепарволик билан муносабатда бўлмоқдалар.

Қабул қилинган қарорда йиллик план ҳамда беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этиш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга меҳнат коллективларини сафарбар қилиш борасида партия, совет, хўжалик органларининг конкрет вазифалари белгиланди. Марказий Комитет бюроси область партия комитетларидан, министрликлар ва идоралардан, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларидан планларни бажаришдаги камчилик ва нуқсонларни бартараф этишларини, куч-ғайратни халқ хўжалигининг энг муҳим йўналишларига, уни интенсив ривожланиш йўлига ўтказишга қаратишларини талаб қилди. Корхоналарнинг техника билан қайта қуролланишига, барча турдаги ресурсларни тежаб-тергашга, капитал маблағлар самарадорлигини оширишга партиявий таъсирни кучайтириш зарурлигига алоҳида эътибор берилди.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советига министрликлар ва идоралар билан биргаликда ҳар бир меҳнат коллективини келгуси беш йилликдаги иқтисодий ва социал ривожланиш планларининг лойиҳаларини ишлаб чиқиб, уларни муҳокама этиш таклиф қилинди. Ҳар бир коллектив меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашда, таннархни арзонлаштиришда, ресурсларни тежашда барча мавжуд резервларни беш йиллик планларига киритиши энг муҳим ишдир. КПСС XXVII съездини кутиб олиш соҳасида социалистик мусобақани янада авж олдириш юзасидан партия ва касаба союз ташкилотларининг ишини кучайтириш керак.

Социалистик турмуш тарзини пропаганда қилиш ҳамда уни республика аҳолисининг турмушига татбиқ этишни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Область, шаҳар, район партия комитетларига, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларига совет анъаналари, расм-русм ва маросимларини меҳнат ва ўқув коллективларининг ҳаётига, аҳоли турмушига изчиллик билан татбиқ этиш, ўтмиш сарқитларини ва диний хурофотларни қатъият билан тугатиш, ёшларни Коммунистик партия билан совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашни кучайтириш топширилди. Партия, совет, давлат ва жамоат ташкилотлари фаолиятини комплекс бошқариш ва уни мувофиқлаштиришни яхшилаш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида совет турмуш тарзини такомиллаштириш кенгашини ташкил этиш мақсадга мувофиқ деб топилди. Область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳузурида худди шундай кенгашларни тузиш тавсия этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси республикани иқтисодий ва социал ривожлантиришга, ташкилотчилик ҳамда сиёсий ишларга оид бошқа масалаларни ҳам кўриб чиқиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА — 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК!

БУГУН НАВБАТДАГИ ОЛТИНЧИ ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК БОШЛАНАДИ

● Бешинчи зарбдор ўн кунлик тугади.

● КПСС XXVII съезди шарафига ўтказилаётган ўн кунликларда юксак меҳнат ютуқларига эришган коллективлар ва ишлаб чиқариш илғорлари сафи кенгаяверсин.

● Ҳамма ерда беш йилликни муваффақиятли якунлаш, план ва социалистик мажбуриятларни ошириб бажариш учун ўзаро мусобақани янада қизитайлик.

МИНУТЛАРНИ ТЕЖАБ

ОЛМАЛИҚДАГИ 6-ғишт заводлари бошқармаси сурункасига бир неча йилдан бери ишлаб чиқариш топшириқларини бажара олмасди. Ўтган йилнинг ўзида пландагига нисбатан 3 миллион дона кам ғишт етказиб берилди.

Корхона маъмурияти, партия ташкилоти бу қолоқликнинг сабабларини ўрганишга қатъий киришгач, меҳнат интизомининг бўшлиги ишларни орқага тортаётганлиги аниқланди. Шундан сўнг барча ишлаб чиқариш участкаларида иш вақтидан унумли фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга зўр берилди. Бу ҳаракатлар эса тез орада ўз самарасини кўрсатди: ойлик ва квартал планлар зиёдаси билан бажарила бошланди. Шу йилнинг ўтган олти ойи давомида пландан ташқари 1 миллион 300 минг дона ғишт тайёрланди.

Корхонада «КПСС XXVII съезди шарафига — 27 зарбдор ўн кунлик!» шиори остида ўтказилаётган социалистик мусобақа ҳам кўрсаткичларнинг юксалишига ёрдам беряпти. Ҳар зарбдор ўн кунликда ғолиблар аниқланиб, улар шарафланмоқда. Сўнгги зарбдор ўн кунликлар якунларига кўра Ҳ. Абдураҳмонова, Ю. Никифоров, А. Расчупкин ва А. Аҳмедвалиевалар етакчилик қилаётган участкалар ғолиблик қилганликлари қайд этилди.

О. ХУШНАЗАРОВ.

УНУМДОРЛИК ҲИСОБИГА

ОБЛАСТЬ йўл қурилиши бошқармаси бўлинмаларида КПССнинг навбатдаги XXVII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш, ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилини меҳнатда юксак кўрсаткичлар билан нишонлаш учун социалистик мусобақа тобора авж олаяпти. Аксарият кўпчилик ишчи-хизматчилар зарбдор вахтада туриб ишлашяпти. Улар иш вақтидан ва мавжуд асбоб-ускуналардан унумли фойдаланишга, илғор иш усулларини қўлланишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Шунинг учун ҳам коллективнинг меҳнат ютуқлари салмоқли бўлмоқда. Давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятлар шараф билан уддаланяпти. Ҳар ойда қўшимча ўнларча минг сўмлик бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Шуниси диққатга сазоворки, коллективда ишлаб чиқариш ҳажмининг ортиши асосан меҳнат унумдорлиги ҳисобига таъминланяпти.

Бошқармада амалга оширилаётган ташкилий-техникавий тадбирлар коллектив фаолиятининг ҳамма кўрсаткичлари қатори меҳнат унумдорлигининг ҳам кескин ортишига олиб келмоқда. Шу йилнинг ўтган ойларида унумдорлик белгиланганига нисбатан деярли 9 процент ошди. Шунинг эвазига бажарилган қурилиш ишлари ҳажми 254 минг сўмликни ташкил этди.

Умуман коллектив бу йил қурилиш ҳажмининг ҳам анча ортишига эришмоқда. Ўтган беш ойда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан амалга оширилган бунёдкорлик ишлари 545 минг сўмлик кўп бўлди. Бу ўсиш суръати 17,6 процентни ташкил этди демакдир.

Бошқарма ишчи-хизматчилари қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш учун мусобақа байроғини янада баланд кўтармоқдалар, янги-янги резервларни қидириб топиб ишга солишга интилмоқдалар.

М. МАҲМУДОВ.

ҒАЛЛА — ДАВЛАТГА

МАРРАГА ЕТДИЛАР

«КПСС XXVII съезди шарафига 27 зарбдор ўн кунлик!» шиори остида бошланган мусобақага актив қўшилиб меҳнат қилаётган Чиноз районн ғаллакорлари далаларда бошоқли дон экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Куни кеча улар давлатга дон сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Қабул пунктларига пландаги 1633 тонна ўрнига 1660 тоннадан зиёд дон етказиб берилди.

Районда йиллик планнинг муддатидан илгари бажарилишида ўрим-йиғимга барча ишчи кучларини, техникани тўлиқ ишга солинганлиги катта роль ўйнади. Жумладан, мавсумга пухта тайёрланган 30 та ўрим-йиғим комбайни юқори унум билан ишлатилди.

Ғалабага районидаги Жамбул номли совхоз, «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми, Охунбобоев номли колхозларнинг ғаллакорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 30 центнердан ошириб ғалла йиғиштириб олинди.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШГА—ДОИМИЙ ЭЪТИБОР

◆ Паркент районидаги Калинин номли совхознинг Малла Мирвалиев бошлиқ ем-хашакчилик бригадаси коллективи беш йилликнинг якунловчи йилида чорва қишлови учун 2 минг 898 тонна дағал хашак жамғаришни режалаштирган. Ҳозиргача тайёрланган озуқа миқдори 2 минг 300 тоннадан ошди. Бунда бригаданинг 37 нафар аъзосининг ўзига бириктилган 13 та техника воситаларидан унумли фойдаланаётганлиги, ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб ўрим-йиғим ва жамғариш ишларини конвейер усулида олиб бораётганлиги муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Суратларда: (чапдан) дағал хашакни ўриб-йиғиш ва прессланган озуқани ғарамлаш пайти; илғор механизатор, коммунистик меҳнат зарбдори Азмиддин Одилов ўтган беш кунлик якуни бўйича ғолиб чиқиб, кўчма вимпелни қўлга киритди.

А. Зуфаров фотолари.

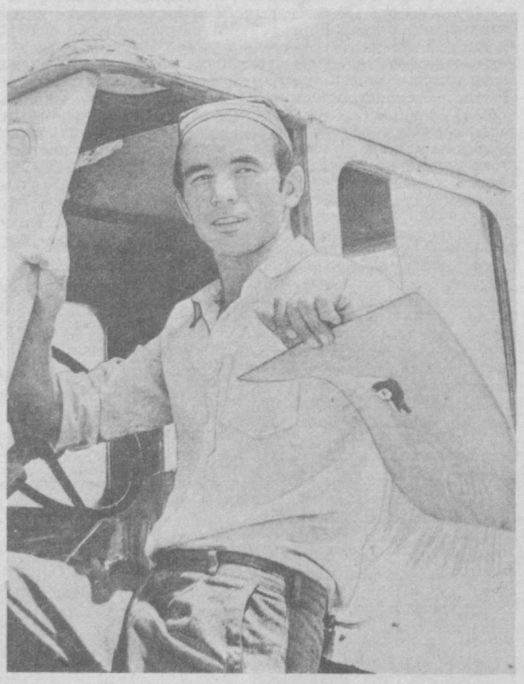

КЎРГАЗМАДА ҚАТНАШИШ УЧУН ТОШКЕНТГА

Жаҳондаги ўн етти мамлакат, шу жумладан Венгрия, ГДР, Польша, Австрия, Буюк Британия, Италия, ГФР, Япониянинг ўттиздан кўпроқ машинасозлик корхонаси ва фирмаси «Ирригация-85» («Сув ресурсларини муҳофаза қилиш ва улардан оқилона фойдаланиш воситалари, методлари») халқаро кўргазмасида иштирок этиш истагини билдириб, илтимосномалар юборишди. Кўргазма сентябрь ойининг охирларида Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ўтади.

Бутуниттифоқ «Экспоцентр» бирлашмаси, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда республика савдо-саноат палатаси экспозициянинг ташкилотчиларидир. Кўргазмада оқинди ва минераллашган сувлардан экинларни суғоришда фойдаланиш юксак самарали системалари, сув тақсимоти ҳамда суғоришни бошқаришнинг автомат ва телемеханик воситалари, насос ҳамда дренаж ускуналари намойиш этилади. Кўргазма ҳузурида коммерсия маркази очилади.

Ўзбекистонда бундай экспозиция биринчи марта ўтказилади. Уни ўтказиш жойининг танланганлиги республикамизда мелиорация ишларининг юксак даражада эканлиги билан белгиланган. Кўргазмада иштирок этиш учун илтимосномалар ҳамон келиб турибди.

(ЎзТАГ).

ОЗУҚАКОРЛАР ҒАЙРАТ КЎРСАТМОҚДА

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги Оржоникидзе номли совхоз чорвадорлари чорва қишлови учун мўл-кўл озуқа жамғаришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Хўжаликда озуқа жамғариш билан шуғулланувчи махсус бригада ташкил этилган. Бу коллектив тўрт йилдан буён бригада пудрати асосида иш юритиб, озуқа экинлари ҳосилдорлигини оширишга эришиб келмоқда.

— Бригадамизнинг 213 гектар экин майдони бор, — дейди Султонмурод Мирзаёқубов. — Биз бу йил 30 гектар ердаги илдизмевали экинларнинг ҳосилдорлигини 400 центнерга етказишга, 62 гектар майдондаги силос учун экилган маккажўхоридан эса 406 центнердан кўкпоя олишга сўз берганмиз. Бундан ташқари 103 гектар ердаги эски бедадан 140 центнердан, 18 гектар янги бедадан 78 центнердан озуқа етиштиришга аҳд қилганмиз. Шу кунгача П. Жуманов, С. Азизов, Д. Бозорбоев сингари механизаторлар, А. Қурбонбоев, С. Мамарасулов сингари ишчиларимизнинг ғайрат-шижоатлари туфайли чорва моллари учун 1200 тоннага яқин дағал хашак жамғардик.

Бундай ютуққа коллектив пудрат усули асосида иш олиб бораётганлиги туфайли эришмоқда. Коллектив аъзолари 35 та машина-механизмдан самарали фойдаланиб, экинзорларга агротехника қоидалари асосида ишлов бериш ва етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда ўриб-йиғиб олиш тадбирларини амалга ошираяптилар.

Бригадада 34 киши меҳнат қилади. Уларнинг барчаси совхоз маъмурияти билан йил бошида тузилган шартнома асосида уруғлик, техника, ёнилғи-мойлаш материаллардан тежаб-тергаш, маҳсулот таннархини арзонлаштириб тўйимли ва сифатли озуқа етиштириш учун бор имкониятларни ишга солмоқдалар.

Ҳ. МАНСУРОВА.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» БОНГ УРАДИ

НАСИЯГА ИШОНМАНГ, ПУШАЙМОН БЎЛАСИЗ

БОШ зоотехник Г. Т. Пак идорага хуноб бўлиб келди. Чунки, тонг саҳардан сомон қидириб қаерларга бориб келмади. Ҳамма жойда бир хил жавоб: сомон ўзларига керак эмиш. Унинг, қолаверса, колхоз раҳбарларининг умиди эса четдан сомон харид қилишда эди. Эшовидан тушови қимматга тушадиган бу чора—чорва қишловини амал-тақал қилиб ўтказиш имконини берарди. Энди нима қилишади!

Ўйлайвериб, Георгий Тихоновичнинг тунда уйқулари қочиб кетади. Колхозда қиш даври учун бор-йўғи 460 тонна беда пичани, 117 тонна табиий хашак, 41 тонна сомон ва 58 тонна ўт уни жамғарилди. Буларнинг жами 619 тонна бўлади. Қишлов учун эса план бўйича камида 4293 тонна дағал хашак, шу жумладан, 2123 тонна беда пичани, 1170 тонна сенаж, 900 тонна сомон ва 200 тонна ўт уни керак. Ҳозиргача эса дағал хашак жамғариш плани эндигина 15 процент атрофида бажарилди.

Хўжаликда, бош зоотехник эътироф этишича бундан буён чорва қишлови учун беда пичани жамғариш имконияти йўқ. Чунки, ҳозир учинчи марта ўрилаётган беда молларга кўклай едириш учун аранг етаяпти. Бу йил 251 гектар майдонга маккажўхори, 30 гектар ерга хашаки лавлаги экилди, ширали озуқа мўл бўлади, деган умидда мутлақо сенаж бостирилмади. Ўт уни тайёрлашни жадаллаштириш учун ҳам хашак етишмаяпти.

...Коммунистик районидаги Свердлов номли колхоз раҳбарлари-ю, чорвачилик мутахассисларининг юз берган аҳволдан гаранг бўлиб, хўжаликма-хўжалик сомон ахтариб юрганликларига ҳайрон қолмай бўлмайди. Хўш, нима учун бу ерда ем-хашак тайёрлашда ҳозирдан ана шундай ташвишли аҳвол юзага келди! Нима, озуқа экинлари майдони камайиб кетдими ёки бирор табиий офат содир бўлдими!

Йўқ. Ҳамма гап ишга муносабатда. Хўжаликда эски бедазорлар 280 гектарни, янгилари эса 173 гектарни ташкил этади. Агар улар сифатли парвариш қилинганда, беда ўрими муддатлари қисқартирилганда қишлов учун етарли пичан жамғариш имконияти бор эди.

Бедапоялар парвариши В. В. Пак бошлиқ ихтисослаштирилган ем-хашак бригадаси коллективи зиммасига юклатилган. Бригаданинг 19 аъзоси бўлиб, ҳозир уларнинг 10 нафари бедапояларни суғориш билан машғул. Бир қараганда сувчилар сони кам эмас. Лекин бедапояларнинг ҳозир тўртинчи марта суғорилаётганлигини қандай изоҳлаш мумкин. Маълумки, беда тез ўсиши ва етилиши учун ўримлар орасида камида икки марта суғорилиши керак. Колхозда учинчи ўрим тугаётганлиги ҳисобга олинса, ҳозир аслида олтинчи суғориш бошланиши лозим эди. Демак, бедазорларни суғоришга қўшимча ишчи кучи жалб этиш талаб қилинади.

Колхозда пичан жамғаришни кўпайтириш мақсадида лалмикор майдонларга экилган бедага катта умид боғлашганди. Аммо, бедапояларни насос орқали суғоришни йўлга қўйиш шу кунгача чўзиб келинди. Эндигина бу ерларга сув чиқариш учун иккита насос ўрнатилмоқда. Шунча вақт қўлдан бой берилганлиги туфайли лалмикор ерлардаги бедалар ҳали биринчи марта ўриш учун ҳам етилгани йўқ!

Ем-хашак тайёрлашда аҳвол танглашгандан сўнг колхозда табиий ўтлардан пичан жамғарадиган комсомол-ёшлар бригадаси ташкил этилди. Бу бригадага атиги 9 нафар аъзо бириктиб қўйилди, холос. Бу ўринда ҳақли савол туғилади: фермаларида 2000 бошдан кўпроқ қорамоли бўлган хўжалик учун пичан жамғаришга атиги 9 киши камлик қилмасмикин!

Колхозда чорва озуқаси муаммоси бугун пайдо бўлгани йўқ. Ўтган чорва қишлови ем-хашак тайёрлашда йўл қўйилган жиддий камчиликларни яққол намоён этди. Қиш даврида моллар, айниқса, сигирлар рацион асосида тўйимли ем-хашак билан боқилмаганлиги оқибатида улар озиб, маҳсулдорлиги кескин камайиб кетди. Ҳассасига таяниб қолган сигирлардан қанча сут соғиб олинарди!! Буни шу йилнинг биринчи ярмида колхозда ҳар бир сигирдан 1292 килограммдан, яъни ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 748 килограммдан кам сут соғиб олинганлиги ҳам исботлаб турибди. Чорвадорлар давлатга сут сотиш бўйича ярим йиллик планни уддалай олмадилар. Қабул пунктларига планда белгиланганидан 80 тонна, ўтган йилнинг шу давридагидан эса 127 тонна кам сут етказиб берилди.

Хўжалик раҳбарлари, чорвачилик мутахассислари 1985—1986 йилги қишловни ўтказиб олсак, келгуси йилда янги бедапоялардан қўшимча пичан олиб, озуқани кўпайтирамиз, деб умид қилмоқдалар. Воажаб!.. Мўлжалдагининг олтидан бир қисмидан ҳам камроқ дағал хашак жамғариб қишловни қандай беталофат ўтказиш мумкин бўларкин!!

Ҳали ҳам вақт бор. Беда, бошқа озуқа экинлари парваришини кескин яхшилаш, ўрим-йиғим суръатларини янада жадаллаштириш, қўшимча озуқа жамғариш имкониятларини тўла ишга солиш ҳисобига аҳволни тузатиш мумкин. Бу қийин иш. Аммо унинг уддасидан чиқса бўлади.

Э. ЭРНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЭНГ ЯХШИ ЁТОҚХОНАЛАРГА МУКОФОТ

ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети ва СССР темирйўллар министрлиги уюштирган кўрик-конкурсда Ўрта Осиё темирйўлининг Тошкент ва Самарқанд бўлинмалари, шунингдек Тошкент темирйўл транспорти инженерлари институтининг ётоқхоналари энг яхши ётоқхона, деб эътироф этилди. Бу ётоқхоналарда яхши маиший шароит яратилган, лекция пропагандаси иши йўлга қўйилган, уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар, бошқа тадбирлар мунтазам ўтказилиб турибди.

(ЎзТАГ).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ЯРИМ ЙИЛ ЯКУНЛАРИГА БИР НАЗАР

ИНДУСТРИАЛ УСУЛЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

Область капитал қурилишининг ярим йиллигига якун ясалди. Бир қатор шаҳар ва районлар капитал қурилиш юзасидан топшириқларни шараф билан бажардилар. Умуман область миқёсида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан бирмунча кўп асосий фондлар, уй-жойлар, мактаб, мактабгача болалар ва даволаш муассасалари ишга туширилди.

Афсуски, айни вақтда кўпчилик қурилиш ташкилотлари объектлар қурилишини чўзиб юбормоқдалар, суст ишламоқдалар. Капитал қурилишдаги камчиликлар ҳамон давом этмоқда.

ОБЛАСТИМИЗ бинокорлари шу кунларда қурилиш ишлаб чиқаришининг самарадорлиги ва сифатини оширишнинг янги резервларини ижодий қидириб топиш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар, жонажон Коммунистик партиянинг XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар. Бинокорлар, лойиҳачилар, асбоб-ускуналар ва материаллар етказиб бераётган саноат корхоналари меҳнаткашларининг кўп минг кишилик армияси ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги йили қурилиш программасини якунлашга астойдил интилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб ўтказилган кенгаш ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг шу кенгашдаги нутқи иш суръати ва сифатини ошириш, уюшоқлик ва масъулиятни кучайтиришга яна бир туртки бўлди. Кенгашда капитал қурилиши халқ хўжалигининг муҳим тармоқларидан бири эканлиги, мамлакат иқтисодий потенциалининг янада ортиши кўп жиҳатдан унинг самарали ишига боғлиқ эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Областимиз бинокорлари, қурилиш материаллари ва қурилиш индустрияси корхоналари коллективлари шу йилнинг ўтган олти ойида планлар ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан муайян ишларни бажардилар. Областдаги кўпчилик районлар ва шаҳарлар шу даврда капитал қурилишнинг барча асосий кўрсаткичлари бўйича планни бажардилар. Фойдаланишга топширилаётган объектларнинг сифати яхшиланди. Умуман, область бўйича ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўп асосий фондлар, уй-жойлар, мактаблар, мактабгача ёшдаги болалар ва соғлиқни сақлаш муассасалари ишга туширилди. Муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган объектлар — Тошкент мотор заводи, Ангрен кўмир разрези ишга тушириладиган 2-комплекси, Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис саралаш фабрикасининг тегирмон саралаш комплекси, Тошкент бройлер паррандачилик фабрикаси ва бошқа қатор объектларда ишлар график ва план-топшириқларига мувофиқ олиб борилмоқда. Июнь ойида Тошкентда гуруч заводи, Орлов «Янтарь» бирлашмасининг соат заводи, пойабзал уйи, сут кухняси қурилди ва давлат қабул комиссиясига тақдим этилди.

Қурилиш индустриясининг ишлаб чиқариш базаси мустаҳкамланмоқда. Чирчиқ шаҳрида реконструкция қилиш ҳисобига ИИС-04 сериядаги йиғма темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш бўйича қувватлар 12 минг куб метр ортди, Олмалиқ ва 1-қишлоқ уйсозлик комбинатларида панел ишлаб чиқариш кўпаймоқда, ҳажмли блок уйсозлик комбинати жадал суръатлар билан барпо этилмоқда ва Тошкент уйсозлик комбинатларининг йирик панелли уйсозлик заводлари реконструкция қилинмоқда. Бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналарининг мавжуд қувватларидан фойдаланишни яхшилашга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда. 2- ва 9-ғишт заводлари бошқармалари ҳамда Ангрен бинокорлик материаллари комбинатидан ташқари барча корхоналар биринчи ярим йиллик топшириқларини муваффақиятли бажардилар.

Бироқ, умуман капитал қурилишида аҳвол бир мунча яхшиланган бўлса ҳам кўпгина объектлардаги ишнинг аҳволи ташвиш туғдирмоқда. Айрим қурилиш ва монтаж трестлари йилнинг ўтган даврида ишларни олиб боришда графикдан ортда қолдилар. Қурилиш учун қулай бўлган баҳорги-ёзги даврдан ҳамма жойда ҳам самарали фойдаланилмаяпти. Иккинчи ярим йилликда йўл қўйилган қолоқликни тугатиш керак. Айниқса, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ва мева-сабзавотчилик хўжалиги министрликлари буюртмалари бўйича қурилаётган объектларда кўпдан-кўп нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Бу министрликларнинг буюртмачи корхоналари планга лойиҳа-смета ҳужжатлари, асбоб-ускуналар пудрат ишлари лимитлари билан таъминланмаган объектларни ҳам киритганлар. Ҳамма жойда иш олиб бориш учун қурилиш майдонлари пухта тайёрлангани йўқ. Бу «Средазуголь» ва «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаларига кўпроқ таааллуқлидир.

Тошкент трактор заводининг қуюв ишлаб чиқариши, Оҳангарон ва Бекобод цемент комбинатларининг реконструкциясида, Ангрен керамика комбинатида, «Қуёш» илмий ишлаб чиқаришида, «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг қатор объектларида қурилиш-монтаж ишлари графикдагидан орқада қолмоқда. Айрим пудратчи трестлар ва бошқармалар ҳали ҳам имкониятлар даражасида ишлашмаяпти. Бунинг энг асосий сабаби шундаки, ушбу коллективларда моддий техник ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш, иш вақтининг фойдасиз йўқотилишини камайтириш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш юзасидан ишлар суст олиб борилмоқда. Бу коллективларда одат бўйича меҳнатнинг илғор усуллари, шу жумладан бригада пудрати етарли даражада қўлланилмаяпти. Механизмлар билан қуролланиш суст бўлгани ҳолда мавжуд механизмлар ва машиналардан оқилона фойдаланилмаяпти, уларнинг сменали коэффициенти жуда паст бўлмоқда.

Областдаги асосий қурилиш трестлар ва бошқармалари томонидан январь-июнда пудрат ишлари планининг бажарилиши қуйидагича бўлди: (биринчи устун — биринчи ярим йиллик планига нисбатан тайёр товар қурилиш маҳсулоти реализацияси, иккинчи устун — январь — июнь учун амалга оширилиши назарда тутилган қурилиш-монтаж ишлари ҳажмининг бажарилиши, учинчи устун — 1985 йилнинг январь — июнида 1984 йил январь — июнига нисбатан процент ҳисобида).

Янги Ангрен ГРЭСи қурилиш бошқармаси	100	102	71
«Главташкентстрой»	74	83	100
«Ташпромстрой» қурилиш-монтаж ишлаб чиқариш бирлашмаси	35	85	102
«Алмаликсвинецстрой» тресги	151	100	102
Олмалиқ уйсозлик комбинати	33	96	173
«Узбекшахтастрой» тресги	69	94	97
«Узбекметаллургстрой» тресги	135	94	88
160-қурилиш тресги	115	101	98
6-қурилиш тресги	96	74	78
4-қурилиш тресги	12	91	108
«Ташоблсельстрой» тресги	100	97	82
23-қурилиш тресги	77	89	93
«Ташоблколхозстрой» тресги	100	104	101
«Ташкентводстрой» тресги	106	103	89
«Паркентводстрой» тресги	105	102	104
«Промжилводстрой» тресги	53	102	96
«Ташоблмелиоводстрой» тресги	100	102	91

Келтирилган маълумотлардан барча қурилиш трестлари ва бошқармалари ҳам план-топшириқларини муваффақиятли уддаламаганликлари кўриниб турибди. Бунинг устига йилнинг биринчи ярмида трестлар ва бошқармаларнинг айримлари социал объектлар ва уй-жой қурилишида ишларни жуда қониқарсиз олиб бордилар. Умуман область бўйича январь-июнь ойларида уй-жойларни қуришда йиллик лимит бор-йўғи 44 процент, мактабгача болалар муассасаларида 41 процент, касалхоналар ва поликлиникаларда 31 процент ўзлаштирилган. Бекобод шаҳрида (йиллик лимитнинг 37 проценти), Бўка ва Паркент районларида мактаблар қурилишида маблағлар ёмон ўзлаштирилмоқда. Оҳангарон, Чирчиқ, Паркент ва Пискентда мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қурилиши пландагидан анча орқада қолмоқда. Бу шаҳарлар ва районларда социал хизмат кўрсатадиган объектлар қурилишида планнинг бажарилмаётганлигининг асосий сабаби шундаки, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлиги 23- ва «Ташоблсельстрой», Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг «Узбекшахтострой», 160-қурилиш трестлари, Бекобод шаҳарсозлик бошқармаси ва 354-механизациялашган кўчма колонна раҳбарлари юқорида кўрсатилган объектларга куч ва воситаларни тўплаш бўйича ҳамон зарур чораларни кўришмаяпти.

Бу қурилиш трестлари ва бошқармаларининг раҳбарлари ҳамда партия ташкилотлари аҳволни яхшилаш учун шошилинч чоралар кўришлари керак. Зероки, июль ойидаёқ социал ва маданий-маиший хизмат кўрсатувчи объектлар қурилишида иш аҳволини тубдан ўзгартиришга эришиш керак.

Иккинчи ярим йилликда бинокорлар олдида ғоятда масъулиятли вазифалар турибди. Чунки ишга туширилиши лозим бўлган объектлар сони биринчи ярим йилликда планлаштирилганларига нисбатан анча кўп бўлади. Уй-жойлар, мактабгача ёшдаги болалар муассасаларини фойдаланишга топшириш ҳажми анча кўпаяди. Бу йил ишга туширилиши назарда тутилган барча умумий таълим мактабларини 1 сентябргача фойдаланишга топшириш лозим.

Энг муҳими шундаки, алоҳида давлат аҳамиятига эга бўлган бир қатор объектларни иккинчи ярим йилликда ишга тушириш планлаштирилган. Бундай объектлар орасида янги Ангрен ГРЭСининг иккинчи энергоблоки, Ангрен кўмир разрезининг янги қувватлари, Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис саралаш фабрикасининг маъдан майдалаш комплекси, мотор заводи, бройлер паррандачилик фабрикасида, «Қуёш» илмий ишлаб чиқариш комплекси, Ўзбекистон металлургия комбинатида қувур заготовкаларини тозалаш бўйича цех, Тошкент трактор заводи бирлашмасида қуюв ишлаб чиқариши, Ангрен керамика комбинатида санитария-керамика буюмлари ишлаб чиқариш цехи ва қатор бошқа объектлар бор.

Шунинг учун ҳам ишга тушириладиган объектларда куч ва воситаларни ҳар томонлама тўплаш, қурилишларда унумли ишлаш учун шароитларни яратиб бериш шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, хўжалик органларининг асосий вазифасидир. Бинокорлар учун умумий овқатланишни уюштириш, салқин ичимликлар билан таъминлаш, уларга савдо ва транспорт хизмати кўрсатишни ташкил этиш ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилиш лозим. Ҳеч кечиктирмай ҳар бир жойда ишга тушириладиган объектлардаги аҳволни чуқур ўрганиб чиқиш, иш графикларининг, конструкциялар ва материаллар етказиб бериш графикларининг бажарилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатиш керак. Ҳар қачонгидан ҳам қурилиш ташкилотларида интизом ва тартибни қатъийлик билан мустаҳкамлаш, материаллар ва моддий ресурслардан тўғри фойдаланиш, иш вақтининг йўқотилишини, прогуллар ва фойдасиз туриб қолишларни бартараф этиш учун қатъийроқ кураш олиб бориш керак. Қурилиш раҳбарлари студент қурилиш отрядларидан фойдаланишга эътибор билан муносабатда бўлишлари даркор. Бўлажак мутахассислар учун улар меҳнат семестри даврида хўжалик ҳисобини амалда ўзлаштиришлари, меҳнат билан топилган ҳар бир сўмнинг ҳақиқий қадрини тушунишлари учун барча шароитларни муҳайё этиш лозим. Бу меҳнат резервидан тўлароқ фойдаланишга эришиш зарур.

Қурилиш йили тугаётган вақтда бинокорлик ташкилотлари партия комитетлари учун иккинчи даражали иш қолмайди. Янги завод, комплексни ишга тушириш, мактаблар, болалар боғчалари, уй-жойни фойдаланишга топшириш меҳнат коллективларининг ҳамкорликда олиб борган ишлари натижасидир. Бинокорлар олдида турган муштарак мақсаднинг моҳиятини ўз вақтида кўрсатиш, уларни олға етаклаш, меҳнат беллашувини ташкил этиш — қурилишларда олиб бориладиган ғоявий-сиёсий ишларнинг энг муҳимларидир. Ёрдамчи ташкилотлар куч-ғайратини мувофиқлаштириш учун қурилишларда штаблар ишини активлаштириш, асбоб-ускуналар етказиб берувчилар билан ҳамкорликни ишончли йўлга қўйиш лозим.

Областимизнинг ҳар бир шаҳри ва районида бу йил ишга туширилиши назарда тутилган объектлар бор. Ҳар бир партия ташкилоти белгиланган топшириқнинг бажарилиши учун тадбирлар комплексини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари даркор. Ишни шундай ташкил этиш кераки, натижада уй-жойлар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари ва тиббий муассасаларни фойдаланишга топшириш плани бажарилишигина эмас, ошириб бажарилиши таъминлансин.

Ёз — қурилиш майдонларида ишнинг икки ва уч сменада ташкил этиш учун энг қулай даврдир. Областимиз бинокорлари белгиланган планлар ва мажбуриятларни ишонч билан бажариш, қурилиш йилини яхши якунлаш ва партиямиз XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун етарли имкониятларга эгадирлар.

● МАЖИД МАМЕДОВ Олмазордаги автомобиль ремонти заводида электрчи-слесарь бўлиб ишлайди. У КПСС XXVII съезди шарафига ўтаётган 27 зарбдор ўн кунликларда актив иштирок этиб, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Суратда: илғор ишчи М. Мамедов ремонтдан чиққан узел сифатини кўздан кечирмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ҚУЙИ ТАШКИЛОТЛАР ЖАНГОВАР БЎЛСА

Партия сўзини бевосита омма онгига ва қалбига етказишда, белгиланган вазифаларни амалга оширишда партия группалари ва цех партия ташкилотларининг роли беқиёсдир. Шу боисдан ҳам Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхози партия комитети қуйи ячейкалар жанговарлигини, улар ҳисобида турган коммунистлар авангардлигини оширишга катта эътибор беряпти.

Жамоатчи мухбиримиз Ҳ. Сулаймоновнинг совхоз партия комитети секретари М. Шаменов билан қилган суҳбатида гап Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XIX пленумлари талаблари асосида цех партия ташкилотларига раҳбарликни янада такомиллаштириш, сайлаб қўйилган активларга нисбатан талабчанликни ошириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар ҳақида борди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТ ИШ УСЛУБИ

Совхоз коллективи ўтган йили пахта, дон, сабзавот, полиз маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш бўйича юқори натижаларга эришиб, республика кўчма Қизил байроғига сазовор бўлган эди. Шу кунларда коллективимиз партия XXVII съезди шарафига бошланган мусобақада актив иштирок этиб, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтиришда қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда.

Эришилаётган ютуқларда цех партия ташкилотлари роли катта бўляпти. Совхоз партия ташкилоти ҳисобида 139 коммунист бор. Улар 14 та цех партия ташкилоти сафига бирлашгандирлар. Бу ташкилотларнинг 9 таси далачилик бригадаларида, 2 таси чорвачилик фермаларида ташкил қилинган. Автогараж, марказий ремонт устахонаси ва маъмурий идора цех партия ташкилотлари ҳам коммунистлар активлигини оширишда қизғин фаолият кўрсатмоқдалар.

Цех партия ташкилотлари жанговарлиги сайлаб қўйилган активларнинг ишчанлигига боғлиқдир. Буни биз тажрибада кўп марта синадик. Шу боисдан ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишларида секретарлар сифат составига алоҳида эътибор бермоқдамиз.

Цех партия ташкилотига раҳбарлик қилаётган кишиларнинг тўрт нафари олий, икки нафари ўрта махсус маълумотли мутахассислардир. Улар ташкилотчилик ва сиёсий ишларда катта тажриба орттиришган, омма ўртасида муносиб обрў-эътибор қозонишган.

Совхоз партия комитети цех партия ташкилотлари ишини мунтазам кузатиб боряпти. Ҳамма ишлар планли тарзда ташкил этилиши устида қайғуряпти. Квартал тугаши олдидан биз цех партия ташкилотларига ўз активларимизни юборамиз. Улар навбатдаги квартал учун иш планини тузишда цех партия ташкилотлари секретарларига амалий ёрдам кўрсатяптилар. Бу планларда бригада ва бўлим коммунистларининг ички имкониятлари тўла ҳисобга олинади. Қўйилган вазифаларни бажарувчи кишилар аниқ белгиланади. План пировардида цех коммунистларининг умумий йиғилишида тасдиқланади. Унинг бир нусхаси совхоз партия комитетида сақланади. Планлар қандай бажарилаётганлигини биз мунтазам назорат қилиб турамиз.

Цех партия ташкилотлари коммунистларининг йиғилишлари ойда бир марта мунтазам ўтиб турибди. Йиғилишларда партком аъзолари, совхоз активлари иштирок этиб, у ёки бу масала юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирмоқдалар. Бевосита партком мажлисларида эса цех партия ташкилотлари фаолияти таҳлил қилиняпти. Кейинги пайтда биз биринчи бўлим цех партия ташкилотининг партияга қабул қилиш ва ёш коммунистлар билан ишлаш юзасидан фаолиятини кўриб чиқдик. Бундан олдинроқ эса, коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш ҳамда партиявий топшириқларни бажаришда улар масъулиятини ўстириш юзасидан цех партия ташкилотлари кўраётган тадбирлар муҳокама қилинган эди. Цех партия ташкилотлари секретарлари ҳисоботларини тинглаш давомида уларга зарур маслаҳатлар ва йўл-йўриқлар беріляпти.

Партия комитети тўплаган тажрибаларни умумлаштириш ва кенг ёйиш мақсадида цех партия ташкилотлари секретарларининг семинарларини ўтказиб турибди. Сут-товар фермасида бўлиб ўтган семинарда ферма партия ташкилоти секретари М. Нахалбоев, 2-бўлим партия ташкилоти секретари Б. Жуманов, 1-бригада партия ташкилоти секретари Ж. Нарзиқулов ва бошқа ўртоқларнинг коммунистлар авангардлигини ошириш, партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш, топшириқларнинг бажарилишини назорат қилиш бўйича тўплаган тажрибалари умумлаштирилди.

Бевосита цех партия ташкилотлари йиғилишида ҳам коммунистларнинг ҳисоботлари тинглаб боріляпти. Шундай йиғилишларнинг бирида чорвачилик комплекси партия ташкилоти ҳисобида турган Ж. Шодмонов ва М. Маматқосимов кандидатлик муддатини қандай ўтаётганликлари ҳақида ҳисоб бердилар. Ҳисобот давомида уларга қўшимча топшириқлар берилди.

Цех партия ташкилотлари ёш ишчи ва мутахассисларнинг меҳнатдаги ва ижтимоий ҳаётдаги активликларини алоҳида ҳисобга олиб бормоқда. Ишлаб чиқаришда ва жамоат ишларида ўзини кўрсатаётган ёшлар партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинмоқдалар. Яқинда илғор ишчилардан Д. Мўлдабекова ва бригада бошлиғи Ў. Тугановга шундай ишонч билдирилди. Улар бугунги кунда коммунистлар ишончини шараф билан оқламоқдалар.

Ҳозир совхоз дала ва фермаларида беш йилликнинг сўнгги йили топшириқларини барвақт бажариш юзасидан қизғин мусобақа кетяпти. Ишчилар 2 минг тонна пахта, 3550 тонна сут, 211 тонна гўшт ва бошқа хил маҳсулотлар етиштириш учун курашмоқдалар. Ишчилар мусобақасини ташкил этишда ва унинг самарадорлигини оширишда цех партия ташкилотлари катта сиёсий ва ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар.

СОВЕТНИНГ НАВБАТДАГИ МАЖЛИСИ

Область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими ҳузуридаги янгича маросим ва анъаналарни пропаганда қилиш ҳамда меҳнаткашлар турмушига жорий қилиш бўйича область советининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Бекобод район ЗАГС бўлимининг мудири Д. Мелибоевнинг район ЗАГС бўлимининг никоҳ тантаналарига тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш, Паркент район Сўқоқ қишлоқ Совети ижроия комитети раиси С. Абдухариновнинг қишлоқ Советининг эскилик сарқитларига қарши курашиш ҳамда меҳнаткашлар турмушига янгича маросим ва байрамларни жорий қилиш, Орджоникидзе район партия комитетининг секретари Г. С. Мирazимованинг район партия, совет ва комсомол ташкилотларининг атеистик тарбияни кучайтириш бўйича олиб бораётган ишлари тўғрисидаги ҳисоботлари тингланди. Бу масалаларни муҳокама этишда область ЗАГС бўлимининг мудири Х. Жафарова, республика илмий атеизм уйи область филиалининг раҳбари Б. Тожибоев ва бошқалар иштирок этди.

Совет мажлисида кўрилган масалалар юзасидан қарорлар, янгича маросим ва анъаналарни турмушга жорий этиш бўйича ишлаб чиқилган тавсиялар қабул қилинди.

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

БУНЁДКОР

«УЗБЕКШАХТОСТРОЙ» ТРЕСТИ ҚУРУВЧИЛАР БРИГАДАСИ БОШЛИҒИ А. ҚОРАБОЕВ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

АБДУЛЛАЖОН Қорабоев билан батафсил суҳбатлашиш имкони бўлмади. Бригада объектдаги ишларни барвақт тугаллаш мақсадида бор куч ва имкониятларини ишга солиб меҳнат қилаётган эди. Гарчанд бригадир суҳбатлашишга тўғридан-тўғри қаршилик билдирмаса-да, лекин тезроқ йигитлар ёнидан ўрин олишга шошилаётганлиги ҳатти-ҳаракатларидан сезилиб турарди. Қолаверса, бригада аъзоларининг ғайрат билан ишлаётганликларини кузатиб туриб суҳбатни тўхтатмасликка илож йўқ эди.

— Дарҳақиқат, бу бригада йигитларининг қанчалик ғайратли эканлигини кузатган киши ҳавас қилмай иложи йўқ, — дейди «Узбекшахтострой» трестининг бош инженери А. Гречушкин. — Шунинг учун ҳам улар доимо социалистик мусобақа пешқадамлари сафида келишади, ҳар қандай топшириқни ўз муддатида муваффақиятли адо этишади.

Абдуллажон Қорабоев трестнинг 6-қурилиш бошқармасига ишга келганига 29 йил бўлди. Шунинг учун ҳам трестда уни танимайдиган бинокорнинг ўзи йўқ десам янглишмайман. Ветеран бинокор сифатида эмас, бир қатор янгиликларнинг бошловчиси, ташаббускор ишчи сифатида уни ҳамма тилга олади.

Бу бригада азаматлари 1984 йилда, айниқса, юқори кўрсаткичларга эришдилар. Ўтган йилнинг декабрь ойидаёқ бригада ўн биринчи беш йиллик планини тўрт йилда бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Ишлаб чиқаришдаги юқори кўрсаткичлари учун коллектив етакчиси Тошкент область «Бунёдкор» мукофотининг лауреати бўлди.

Беш йиллик тўрт йилда бажарилди. Бу осон иш эмас, албатта. Бунинг учун ҳар бир минутнинг қадрига етиб, иш вақтидан унумли фойдаланиш зарур. Шунинг учун ҳам А. Қорабоев ишни орқага тортаётган кўнгилсиз ҳолларга қатъий курашади. Бу гапларимни трестдаги истаган ишчи-хизматчи тасдиқлаши мумкин...

Бош инженернинг бу гапларини исботлашга ҳожат йўқ эди. Бир неча кун аввал трестда иш вақтидан самарали фойдаланиш мавзуига бағишланган бригадирлар кенгашида унинг айтган сўзлари билан таниш эдик.

А. Қорабоев бригадаси «Узбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмаси 17-корпусида бунёдкорлик ишларини олиб борар эди. Объектда ишлар жуда кўп. Аввало, 2,5 минг квадрат метр майдондаги том устини ёпиш керак. Афсуски, бригаданинг планни бажариш мақсадида қилаётган самарали меҳнатлари айрим ташкилотларнинг лоқайд ҳаракатлари туфайли бесамара бўлиб қоляпти. Қорабоев эса ана шу камчиликларнинг бош сабабчиларини кенгашда очиқ-ойдин танқид қила бошлади:

— 3-кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари бригадаларни механизмлар билан таъминланишини ҳамон кўнгилдагидек амалга оширмаяптилар. Жумладан, биз меҳнат қилаётган объектда миноралі кран деярли ишламаяпти, деса бўлади. Ҳар куни бўлмаса ҳам кунора бу техника издан чиқиб тургач механизмларнинг самараси ҳақида қандай гап бўлиши мумкин? Колонна механизаторлари эса бу кўнгилсиз ҳолларни бартараф этишни хаёлларига ҳам келтирмайдилар.

Бундан ташқари бирлашмамизга қарашли завод тайёрлаб бераётган пенобетон ҳам талаб даражасида сифатли эмас. Ундан объектда тўғридан тўғри фойдаланиб бўлмайди. Пенобетонни ишлатишдан аввал бригадамизнинг бир неча аъзоси кўплаб кучини ва вақтини сарфлашига тўғри келяпти. Ахир шундай бўлгач соатлаб иш вақти беҳуда ўтказилиши аниқ-ку.

Бир йил давомида бригадамиз қабул қилиб оладиган пенобетон 1000 кубометрга етиб қолади. Уларнинг барчаси қўл кучи ёрдамида, ҳеч қандай механизмларсиз аралаштирилади. Техника воситаларини етказиб беришни ҳеч ким ўйламайди. Тўғри, кейинги пайтларда том ёпувчиларга аравачалар беришди. Лекин улар ҳам жуда оғир, томларда ишлатиш учун ноқулай. Ахир маҳсулотларни юқорига кўтариб берувчи транспортерлар қаерда қолди? Бизни кўпроқ меҳнат қилиб, бинокорлик материалларини юқорига кўтариш эмас, балки ана шу юмушларни бажариш учун сарфланаётган ортиқча вақт ташвишга солади. Чунки меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илғор усулига кўра объект қурилиши учун ажратилган норматив муддатни қисқартирган коллективларгина мукофотга лойиқ деб топиладилар. Шунинг учун ҳар бир минут ҳар биримиз учун қадрли бўлиб қолиши керак...

Абдуллажон Қорабоев трест бригадирлари кенгашида яна бир қатор камчиликларни очиб ташлади. Муҳими шундаки, ана шу камчиликларни тез орада бартараф қилишга киришилди. Уларнинг айримлари бугунгача ўз ечимини топди. Қолганлари эса трест маъмурияти назоратига олинди.

Область мукофотининг лауреати А. Қорабоев бригада йигитларини ҳам доимо камчиликларга нисбатан муросасиз бўлишга чақиради. Шундагина муаммолар тезда ўз ечимини топади. Бригадирнинг бу сўзларига амалий исботлар эса коллектив ҳаётида жуда кўп кузатилган. Шунинг учун ҳам бригадага келиб қўшилган ёшлар доимо ишни орқага тортаётган ҳар қандай камчиликларни бартараф этиб, янги меҳнат ютуқларини қўлга киритмоқдалар. 1984 йилда бошқарма бўйича бу бригада эришган юқори кўрсаткичлар эса фикримизнинг далилидир.

М. МИРАЛИМОВ.

ИЧКИЛИКБОЗЛИК — ЖАМИЯТИМИЗГА ЁТ ИЛЛАТ

МАҲАЛЛА АҲЛИНИНГ ҚАРОРИ

ИЧКИЛИКБОЗЛИКНИНГ зарарли оқибатлари ҳақида гап очилса, бутун маҳалла аҳлиароқхўр Э. Ходиев билан Б. Толиповларнинг аянчли тақдирларини ачиниш билан эсга оладилар. Бу маҳалладошларимиз ичкиликбозликка ружу қилиб, меъёрни унутдилар, вақт билан ҳисоблашмай қўйдилар.

Меъёрни билмай, вақт танламай, оч-наҳор ичавериш натижасида уларнинг бири қон босими, иккинчиси жигар касаллигига йўлиқди. Лекин афсуски, шундан кейин ҳам хулоса чиқаришмади, ўзларини тийишмади. Оқибатда 4—5 нафар фарзандларини тирик етим қилишди...

Шуниси ачинарлики, ичкиликбозлик касали ёш танламас экан. Ўзини идора қилолмайдиган, иродаси бўш, бекарор табиатли шахсларга кўпроқ ёпишаркан. Мана бир мисол. Ҳ. Суюнов билан А. Каримов маҳалламиздаги куч-ғайратга тўлган, навқирон йигитлардан. Аммо улар ҳам сурункали ичкиликнинг касофати билан бир жойда муқим ишлолмайдиган бўлиб қолишди. Алп қадлари букилди. Шу туфайли оилада хотиржамлик, рўзғорда барака қолмади. Ниҳоят бу иккала ёш оила бузилди.

Ҳақиқатан ҳам ичкиликбозлик касалига мубтало бўлганларнинг ишида унум, оиласида тинчлик, турмушида ҳаловат бўлмайди, куч-қувватдан қолиб, соғлиғидан айрилади. Бу турган гап. Шу нуқтаи назардан қараганда партия ва ҳукуматимизнинг ичкиликбозликни бартараф этиш юзасидан махсус қарор қабул қилинганлиги айни вақтда кўрилган амалий тадбир бўлди. Биз бу муҳим ҳужжатни маҳалламиз аҳлининг умумий йиғилишида чуқур ва атрофлича кўриб чиқдик.

Йиғилишда сўзга чиққан техника фанлари кандидатлари Саъдулла Мусаев, Ҳусниддин Олимхўжаев, маҳалла активлари бўлган ветеран ишчилардан Султон Зуфаров, Собир Искандаров, Султонбой Эшонов, врач Яхё Юнусовлар ёш болаларнинг туғилган кунларини, йигит-қизларнинг ўрта мактаб ёки олий ўқув юртларини битирганлигини нишонлаш, ҳарбий хизматга кузатиш яхши анъана эканлигини таъкидлаш билан бирга ўша тантаналардаги ичкиликбозликнинг мутлақо кераксиз, ҳар томонлама зарар келтирадиган бемаъни одат эканлиги ҳақида куйиниб гапирдилар. Кекса-ю-ёш маҳалла аҳли уларнинг фикр-мулоҳазаларини маъқуллаб, қўллаб-қувватладилар.

Маҳалла активлари ҳамда кўплаб отахон ва онахонларнинг таклифлари билан тўй ва маъракаларни ихчамлаштириб, уларни фақат бир кунда, спиртли ичимликларсиз ўтказишга қарор қилинди.

А. МАНСУРОВ,
Киров районидаги Улуғбек маҳалла комитетининг раиси.

ДРУЖИНАЧИЛАР РЕЙДИ

ТОШКЕНТ районидаги «Тошкент» совхозининг марказида жойлашган таянч пунктида милиция лейтенанти Қудрат Мелиев бошчилигида кўнгилли халқ дружиначилари пости тузилган. Шу кунларда 120 нафар кўнгилли халқ дружиначиси партия ва ҳукуматимизнинг ичкиликбозлик ва алкоголизмни тугатиш тадбирлари тўғрисидаги қарори бўйича тарғибот ишлари олиб бормоқда. Улар «Тошкент» ва «Ленинград» совхозлари, 6-кўчма механизациялашган колонна ҳамда Келес автобус парки территорияларида белгиланган график бўйича рейдлар ўтказишаяпти. Ҳар куни кеч соат 22 дан 1-00 гача ўзларига бириктирилган участкаларда навбатчилик қилишади.

— Маҳалла ва кўчаларда тинчлик-осойишталикни сақлашда дружиначиларнинг хизмати катта бўлаётир, — дейди кўнгилли халқ дружиначилари бошлиғи, Келес автобус парки шофери З. Олимжонов. — Постимизнинг ҳар бир аъзоси бурчини намунали бажаряпти. Улар корхона ва ташкилотларда навбатчилик қилишларидан ташқари айрим хонадонларда бўлиб, ичкиликбозликнинг киши соғлиғига ва жамиятга келтирадиган зарари ҳақида суҳбат ўтказмоқдалар.

Т. ДЎСОНОВ,
ўқитувчи.

«ҲОСИЛ—85» ТАРАДДУДИ

ЧИЛЛА СУВИГА ҚОНДИРИЛМОҚДА

«БУ ЙИЛ ҳосилдорликни 40 центнерга етказамиз. Пахта сифати ва тола чиқиш миқдорини янада яхшилаб, КПСС XXVII съездини муносиб ютуқлар билан кутиб оламиз!»

Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг Тоштанбой Фозилов етакчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси пахтакорларининг шиорлари ана шундай. Улар ўз сўзлари устидан чиқиш учун 82 гектар майдондаги ғўзаларни юқори агротехника қоидалари асосида парвариш қилишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу борада асосий масъулият механизатор ва сувчиларнинг зиммасига тушмоқда. Тажрибали механизатор Тоҳир Маҳмудов ҳозирга қадар ғўза қатор ораларига уч марта комплекс ишлов берди. Культивация жараёнида ғўзаларни минерал ўғитлар билан озиқлантириб борди.

Бригаданинг Шокир Маҳкамов, Зоир Рихсибоев, Ёдгор Муқимов сингари миришкорлари ҳам ўз постларида сергак турибдилар. Ҳарорат тобора кўтарилиб бораётган шу кунларда ҳар бир картани кўздан кечириб, культивациядан чиқарилган майдонларга пешма-пеш сув тарамоқдалар.

— Ғўзани чилла сувига қондириб суғоришда ҳикмат кўп,— дейди моҳир сувчи Шокир Маҳкамов.— Шунинг учун ҳам ҳамкасбларим билан бамаслаҳат иш юритиб, пайкалларнинг чанқаб қолишига ёки аксинча кўллашига йўл қўймасликка ҳаракат қиляпмиз. Чунки ҳар иккала ҳолда ҳам ғўза ҳосил нишоналарини тўкиб юбориши, баъзан қуриб қолиши ёки ғовлаб кетиши мумкин. Бунинг олдини олиш учун тунда суғоришни йўлга қўйиш муҳим аҳамиятга эга. Шундай қилинганда ғўза ҳам томиридан ҳам баргидан озиқланиб, дуркун ва ҳосилдор бўлиб ўсади.

Бригада миришкорлари мўл ҳосил тўплашда ғўзани минерал ўғитлар билан озиқлантириш ҳам муҳим тадбирлардан бири эканлигини яхши билишади. Шу боисдан ҳам суғориш давомида ҳар гектар ерга 150 килограммдан селитра, 50 килограммдан калий ва 150 килограммдан аммофос ўғити берилмоқда.

— Коллективимиз бу йил етиштирилажак ҳосилнинг асосий қисмини машиналар ёрдамида териб олишга аҳд қилган,— дейди бригада бошлиғи Тоштанбой Фозилов.— Бунинг учун эса ҳозирдан тайёргарлик кўриш, ғўзаларни машинабоп қилиб ўстириш керак. Бу ўринда пайкалларни бегона ўтлардан тозалаш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Ҳозирги кунларда Қуддиниса Абдуллаева, Дилором Раҳмонова, Гулнора Маҳамадкаримова каби комсомол-ёшларимиз бегона ўтни йўқотиш учун қизғин кураш олиб боряптилар. Кунлик нормаларини бир ярим-икки ҳиссага адо этиб бошқаларга ўрнак бўлишяпти.

Бригадада амалга оширилаётган ишларнинг барчаси аҳдга яраша бўлмоқда.

Ш. АБДУТОЛИПОВА.

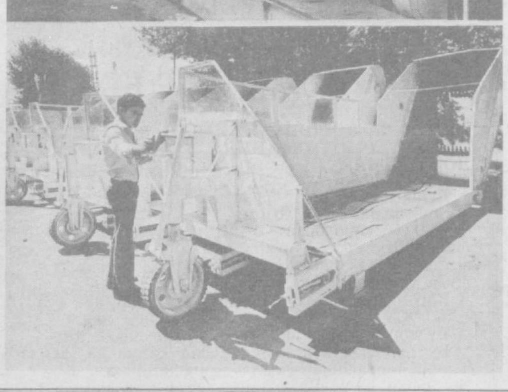

ЯНГИЙЎЛ ПАХТА ТОЗАЛАШ ЗАВОДИДА ЯНГИ ТЕХНИКА

● Областимиз пахта тозалаш корхоналарида беш йилликнинг якунловчи йили ҳосилини қабул қилиш ва қайта ишлашга пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Штатсиз фотомухбиримиз В. Сироткин Янгийўл пахта тозалаш заводидан олган суратларда йиғувчи слесарлар бригадири Йўлдош Мелибоевнинг ремонт сифатини текшираётгани (юқорида), момиқ ажратадиган цехнинг бир участкаси (ўртада), шунингдек мавсумга шай қилиб қўйилган янги транспорт механизмлари акс эттирилган (пастда).

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН

МОНГОЛИЯДА ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 64 ЙИЛЛИГИГА

Бундан 64 йил муқаддам, 1921 йилнинг июлида Монголияда Улуғ Октябрнинг бевосита таъсирида халқ революцияси амалга оширилган эди. Ўшанда монгол халқи партия ва давлатимизнинг асосчиси Д. Сухэ-Батор ва унинг сафдошлари раҳбарлигида ўз бахт-саодатлари, озодликлари учун курашга отланишганди. Революция Шарқнинг энг қолоқ мамлакатида, миллий ишчилар синфи бўлмаган, феодализм чексиз ҳукмронлик қилган давлатда ғалаба қозонганлиги, айниқса, диққатга сазовор воқеа бўлди.

Монголияда революция ғалаба қозонгандан сўнг мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик йилдан-йилга мустаҳкамланиб, чуқурлашиб ва кенгайиб борди. Жаҳонда биринчи социалистик давлат — СССР билан худди ана шу қардошларча дўстлик, ҳар тарафлама ҳамкорлик, Совет Иттифоқининг беғараз ёрдами туфайли МХРда тарихан қисқа давр ичида асрий қолоқликка барҳам берилди. Республикамиз социал-иқтисодий ривожланишда катта муваффақиятларга эришди. Ҳозирги пайтда Монголия замонавий саноати жадал ривожланаётган, қишлоқ хўжалиги механизациялашган, маданияти тараққий этаётган давлат ҳисобланади.

Республикамиз халқ хўжалиги жадал суръатларда ривожланиб бормоқда. МХРда ялпи ижтимоий маҳсулот ҳажми 1960 йилга нисбатан салкам тўрт баравар, миллий даромад уч марта, халқ хўжалигидаги асосий фондлар эса саккиз ярим баравар кўпайди.

Саноатни ривожлантиришда эришилаётган муваффақиятлар айниқса қувонарлидир. Мамлакатимизда йирик кўмир конлари, электр станциялари, енгил ва озиқ-овқат саноати, бинокорлик материаллари корхоналари, уйсозлик комбинатлари қурилди ва қуриляпти. Ишчилар синфи монгол жамиятининг етакчи кучига айланди. Ҳозирги пайтда ишчилар ва уларнинг оилалари МХР аҳолисининг 40 процентдан кўпроғини ташкил этади.

Қишлоқ хўжалигида ҳам катта ўзгаришлар рўй берди. МХРда 255 та йирик қишлоқ хўжалик бирлашмалари (кооперативлари) ташкил этилган. Уларнинг меҳнаткашлари Монголия учун қишлоқ хўжалигининг анъанавий соҳаси — чорвачилик билан шуғулланади. Революцияга қадар мамлакатимизда амалда деҳқончилик бўлмаган бўлса, ҳозирги пайтда қўриқ ерларда ўнлаб замонавий дончилик ва озуқачиликка ихтисослаштирилган давлат хўжаликлари мавжуддир. Мамлакат аҳолисининг дон, картошка ва сабзавотга бўлган эҳтиёжи ана шу бирлашма ва хўжаликларда етиштирилаётган маҳсулотлар ҳисобига қондирилмоқда.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига фан ютуқлари кенг жорий этилмоқда. Дон етиштиришда асосий жараёнлар тўла механизациялаштирилган. Кейинги вақтда мамлакатда қишлоқ хўжалик мутахассисларининг сони 2,5 баравар кўпайди. Қишлоқларимиз қиёфаси ҳам таниб бўлмас даражада ўзгармоқда.

Биз иқтисодий ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида эришаётган муваффақиятларимиз Советлар Ватанининг жуда катта ёрдами натижаси эканлигини доимо ҳис этиб турамиз. Фақат кейинги тўрт йил мобайнида МХРда СССР ёрдами билан ўнлаб йирик саноат корхоналари, хўжалик, маданий-маиший объектлар ишга туширилди. Улар орасида «Эрдэнэт» кон-бойитиш комбинати, Хутумадаги цемент-оҳак заводининг биринчи навбати, 4-иссиқлик электростанцияси, Баганур кўмир кони, уйсозлик, нон-кондитер комбинатлари, шунингдек, давлат хўжаликлари, мактаб ва касалхоналар бор. Бу амалдаги интернационализмнинг ёрқин кўринишларидир.

СССРнинг техникавий ёрдами билан қурилган корхоналардан ҳозирги пайтда бутун Монголияда қазиб олинаётган кўмирнинг 80 процентдан, ҳосил қилинаётган электр энергиясининг 90 процентидан кўпи олинмоқда.

Монголия ёппасига саводсиз мамлакатдан халқ маорифи ва маданияти юксак тараққий этган давлатга айланди. Республикамизда ўрта махсус ва олий таълимнинг яхлит системаси таркиб топган. Ҳамма жойда умумий таълим жорий этилмоқда.

МХРда медицина, фан-техника тараққий этмоқда. Биз адабиёт ва санъат соҳасида эришган муваффақиятларимиз билан фахрлансак арзийди.

Республикамизнинг Ўзбекистон билан алоқаси ва ҳамкорлиги тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Биз халқ хўжалиги ва маданиятнинг кўпгина соҳаларида ўзаро тажриба алмашишни йўлга қўйганмиз. Ўзбекистонда Монголия кунлари, МХРда Ўзбекистон кунларини ўтказиш анъана бўлиб қолди.

Совет Ўзбекистони МХР учун юқори малакали миллий кадрлар тайёрлаш ишига жуда катта ҳисса қўшмоқда. Ҳозирги пайтда Тошкент Давлат университети, қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари, политехника, қишлоқ хўжалиги, тўқимачилик ва енгил саноат институтларини туғаллаб чиққан олий маълумотли мутахассислар МХР экономикасини юксалтиришда фаоллик ва ташаббускорлик кўрсатмоқдалар.

Монголия Халқ Республикаси ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш, қуроллаиш пойгасига чек қўйиш учун социалистик ҳамдўстликдаги барча давлатлар, биринчи навбатда СССР билан биргаликда сабот билан қатъий кураш олиб бормоқда. Биз КПСС ва Совет давлатининг доно ташқи сиёсатини, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган таклифларини якдиллик билан маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз.

Монгол халқи мамлакатимиз ҳаётидаги шонли байрамни навбатдаги беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш, МХРПнинг бўлажак XIX съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирган ҳолда кутиб олмоқда. Биз белгилаган улкан бунёдкорлик режаларимизни изчил амалга ошириш, Осиё қитъасида, умуман жаҳонда тинчлик тантана қилиши социалистик давлатларнинг биргаликдаги куч-ғайратларига боғлиқ эканлигини чуқур ҳис этиб турибмиз. Биз Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорликни янада кучайтирамиз.

Д. ОРСОО,
Монголия Халқ Республикасининг Тошкентдаги бош консулхонасининг вице-консули.

БИЗДА АЛМАШЛАБ ЭКИШ ҚАНДАЙ ЙЎЛГА ҚЎЙИЛМОҚДА?

РАПО ВА УНИНГ ИШЛАРИ

ҚИШЛОҚ хўжалиги оборотидаги майдонларда алмашлаб экишни тўғри йўлга қўйиб, ерлар унумдорлигини ошириш, тупроқ структурасини яхшилаш, пировард-натижада экинлар ҳосилдорлигини ошириб, мўл-кўл маҳсулот етиштириш муҳим аҳамиятга эга. Бу ҳақда КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг сўнгги пленумларида ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилди. Алмашлаб экишни илмий асосда йўлга қўйиш ва амалга ошириш фақат мутахассислар ва хўжалик раҳбарларининг вазифаси бўлиб қолмасдан ерга дахлдор барча ташкилотлар, юқори партия ва совет органларига тааллуқли масала эканлиги уқтирилди. Қишлоқ хўжалик корхоналарининг раҳбарлари олдига алмашлаб экишни тартибга тушириш, унга тўлиқ амал қилиш юзасидан катта вазифалар қўйилди.

Маълумки, қишлоқ хўжалиги экинлари тупроқдаги озиқ моддалар ва микроэлементлар ҳисобига ҳосил тўплайди. Агар ерга сурункасига бир хил экин экилаверса, тупроқдаги озиқ моддалар миқдори кескин равишда камайиб кетади. Натижада ер кучсизланиб, унумдорлигини йўқотади. Ерга дуккакли экинлар экиш орқали унинг ҳосилдорлигини қайтадан тиклаш мумкин. Тупроқни озиқ моддалар билан бойитадиган бундай экинлар жумласига бедани киритиш жуда ўринлидир. Чунки бу экин ерни азот билан тўйдиради, тупроқ структурасини анча яхшилайди. Биз шуни ҳисобга олиб кейинги йилларда районимизда йўл қўйилган алмашлаб экиш структурасида беда салмоғини кўпайтиришга алоҳида аҳамият бераяпмиз. Ҳозир районимиз бўйича мавжуд 40 минг 77 гектар суғориладиган ердан 29 минг 440 гектарида пахта-беда алмашлаб экиш схемаси татбиқ қилинган. Бу комплексдаги алмашлаб экиш схемаларида беда 15—17 процентни ташкил этади. Биз асосан 3:7, 1:4; 1:4, 2:8, 2:1: 5:2 схемали ўн далали, 1:3:1:4; 2:3:1:3: 3:1:3:2 сингари тўққиз далали алмашлаб экиш схемаларини жорий этганмиз. Алмашлаб экиш оборотидаги майдонлар 111 та массивга ажратилган бўлиб, уларнинг ўртача ҳажми 270—280 гектарни ташкил қилади.

Биз бу йил ҳам ерлар унумдорлигини ошириш мақсадида алмашлаб экишни тўлиқ ўзлаштиришга оид масалани район агросаноат бирлашмаси Советида кўриб чиқиб муҳокама қилдик. Сўнгра шу асосда аниқ тадбирлар белгиладик. Уларнинг қай даражада амалга оширилаётганлигини кузатиб бориш учун махсус комиссия туздик. Комиссия аъзолари район ижроия комитетининг раиси ва район агросаноат бирлашмаси Советининг раиси бошчилигида хўжаликларда бўлиб, ҳар бир экин тури экиладиган майдонни алмашлаб экиш схемасига мос равишда жойлаштириш тўғрисида тушунтириш ишлари олиб бордилар. Шунга кўра хўжалик раҳбарларига ва бош агрономларига алмашлаб экишни тўлиқ ўзлаштириш бўйича тадбир-чоралар белгилаш вазифаси юклатилди. Бу вазифаларнинг амалга оширилиши назорат қилиб бориш комиссиянинг асосий ишларидан бири бўлади.

Районимиздаги кўпчилик хўжаликларда алмашлаб экиш деҳқончилик маданиятининг асоси бўлиб қолганлиги қувончли ҳолдир. Шу боисдан ҳам бу хўжаликлар экономикаси йил сайин юксалиб, дала меҳнаткашларининг реал даромадлари ошиб, турмушлари фаровонлашиб бормоқда. Жумладан, Ленин номли колхозда 11 та, Дзержинский номли колхозда 9 та алмашлаб экиш массиви бўлиб, бу хўжаликларда планда белгиланган хашаки экинлар схемаларга мос равишда экилиб келинмоқда. Ҳар иккала хўжаликда ҳам алмашлаб экиш тўлиқ ўзлаштирилган бўлиб, 1979 йилдан буён бу қонуният бирон марта ҳам бузилгани йўқ. Натижада жамоат чорвачилигини мўл-кўл ем-хашак озуқаси билан таъминлаш, чорва моллари маҳсулдорлигини оширишда анчагина қувончли ютуқлар қўлга киритилмоқда.

Бироқ районимизда алмашлаб экишни тўлиқ ўзлаштиришга эътибор бермаётган хўжаликлар ҳам анчагина. Чунончи «КПСС XXV съезди», «Авангард», А. Мавлонов номли совхозларда алмашлаб экиш планлари 65—75 процентга бажарилмоқда, холос. Бу совхозлар раҳбарлари ва мутахассислари алмашлаб экишни тўлиқ ўзлаштириш масаласи ҳозирги куннинг энг муҳим талабларидан бири эканлигини қалбдан ҳис этган ҳолда иш юритмаяптилар. Камчилик ва муаммоларни бартараф этиш чораларини кўрмаётирлар. Аксинча, алмашлаб экиш лойиҳаларида ерларнинг шароитини аниқ ҳисобга олмай дуч келган далаларга ажратиш каби салбий қусурларга йўл қўймоқдалар. Масалан, суғоришнинг табиий йўналиши ҳисобга олинмай, далани кўндалангига кесиб қўйилган ёки даланинг қайтадан планировка қилингани ҳисобга олмасдан алмашлаб экишни юзаки жорий этилган далалар ҳам бор. Худди ана шунинг оқибатида ем-хашак экинларини далага яхлит экиш имконияти бўлмаётир. Баъзи хўжаликларда эса экинларни майда-майда карталарга жойлаштириш практикаси қўлланилмоқда. Бундан ташқари маҳаллий ўғитлардан фойдаланишни алмашлаб экишга боғлиқ ҳолда олиб боришга ҳам яхши эътибор берилмаяпти. Ҳозиргача бу тадбирнинг тўлиқ тартибга солинган, аниқ системаси ишлаб чиқилмаган.

Юқорида тилга олинган айрим муаммоларни ҳисобга олиб, биз РАПО қошида тузилган район комиссиясига алмашлаб экишга мўлжалланган далалар чегарасини корректировка қилиш ҳуқуқи берилса, айни муддао бўлар эди деган фикрдамиз. Бу борада юқори ташкилотлар раҳбарларининг амалий ёрдамларига муҳтожмиз.

Алмашлаб экиш дала маданиятининг ажралмас қисми бўлиб қолиши, уни тўлиқ ўзлаштириб, ерлар унумдорлигини ошириш, шу тариқа маҳсулот етиштиришни кўпайтириш районимиз меҳнаткашларининг эзгу ниятларидир. Меҳнатда эришган ютуқларимиз районимиз аҳлининг КПСС XXVII съезди шарафига тайёрлаган муносиб туҳфаси бўлади.

А. ЖУМАБОЕВ,
Бекобод район агросаноат бирлашмасининг бош агрономи.

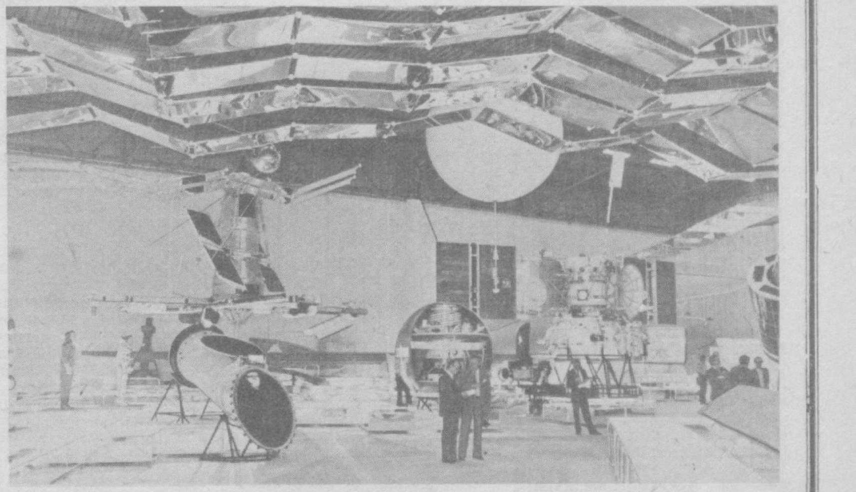

● Париж яқинидаги Бурже шаҳрида бўлиб ўтган 36-авиация ва космонавтика кўргазмасида Совет Иттифоқи павильонидаги космик техника барчанинг диққат-эътиборини тортди. Бу ерда «Вега-1» ва «Вега-2» планеталараро автоматик станцияларнинг макетлари ҳам намойиш этилди. Улар Венера ва Галлейя кометаларини тадқиқ этишга мўлжалланган бўлиб, уларда француз приборлари ҳам ўрнатилган. Бу СССР ва Франциянинг космосни тадқиқ этиш борасидаги ҳамкорлиги ривожланиб бораётганлигининг далолатидир. Суратда: совет павильони экспозицияси.

Ю. Королев фотоси.
ТАСС.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

ИЛМИЙ УСЛУБ ТАҲЛИЛИ

Ҳозирги давр фан ютуқлари, қолаверса иш ва турмуш шароитининг тубдан яхшиланиши, ҳаётдаги бекиёс янгиликлар ўзбек тили луғат таркибини ниҳоятда бойитди, тил хизматини кенгайтирди. Эндиликда тилнинг грамматик, лексик хусусиятларини оддийгина ўрганишнинг ўзи кифоя қилмай қолди. Шу жиҳатдан қараганда тилшунос М. Мукаррамовнинг «Фан» нашриётида чоп этилган «Ҳозирги ўзбек адабий тилининг илмий стили» номли монографияси муҳим аҳамиятга эга. Илмий услубга бағишланган ушбу асарда рус ва қардош тилшунослар меросига суянган ҳолда, фан-техникага оид аниқ материаллар асосида илмий услубнинг ўзига хос хусусиятлари —лексик, семантик, морфологик, синтактик жиҳатлари бўйича кенг мушоҳада юритилади.

Услуб жиҳатидан тармоқланган ўзича мустақил, лекин бири иккинчисининг ривожига кўмаклашувчи услубларсиз ҳозирги замон ўзбек адабий тилини тасаввур этиш қийин. Чунончи, сўзлашув нутқи услуби кундалик турмуш кечириш билан боғлиқ ўзаро муомалага хизмат қилади. Расмий услубда эса дипломатик муносабатлар ўз ифодасини топади. Публицистик услубга оғзаки ва ёзма формаларда ижтимоий-сиёсий ҳаёт масалаларини ёритадиган асарлар, мақолалар, мурожаатномалар, чақириқлар хосдир.

Бадиий услуб барча турдаги ҳис-ҳаяжонли воситалар ёрдамида табиат, жамиятда содир бўладиган воқеа-ҳодисалар, типиклаштан характер ва образларда талқин этилади. Илмий услубда табиат, жамият ижтимоий ҳаёт ҳодисалари, махсус текширишлар орқали аниқ таърифланади ёки фараз этилади. Муаллиф функционал стилларга якка ҳолда эмас, балки бир-бирига алоқадор, бири иккинчисини тўлдириб турувчи восита сифатида диалектик нуқтаи назардан ёндошади. Илмий стилни бир бутун ҳолда реаллашувида қолган функционал стилларнинг ижобий таъсирини алоҳида уқтиради. Чунончи, **қаттиқ жисм, ўтмас бурчак, тўғри бурчак** каби терминлар таркибида кенг истеъмол сўзлари иштирок этса ҳам илмий стил доирасида махсус маъно касб этиб, термин вазифасини ўтайди.

Ҳозирги замон ўзбек адабий тили илмий стилининг шаклланиши тараққиётида рус тили илмий терминологиясининг роли беқиёсдир. Рус тилида инсон фаолиятининг ҳамма жабҳалари, айниқса илмий тушунчалар жаҳон маданияти ва фанининг улкан ютуқлари, илмий техникавий ҳодисаларнинг барча жараёнлари ўзининг аниқ лексик-семантик ифодасини топганлиги туфайли бошқа кўпгина миллий тилларнинг луғат составини бойитишда етакчи роль ўйнайди. Асарда масаланинг шу томонига ҳам кенг ўрин берилган.

Муаллиф тилшуносларнинг адабий стилини ўрганишга бағишлаган тадқиқотларида фақат бадиий асар тили манбаларига мурожаат этиш билан чегараланмай, балки илмий тилга хос конструкциялардан фойдаланишга аҳамият бериш зарурлигини ҳам уқтирган. Бу эса ўз навбатида ҳозирги замон ўзбек тили функционал стилларининг тенг ҳуқуқли, баробар ривожланиши ва бир-бирига таъсирини кўрсатиш имкониятини беради.

— Ҳар бир стилнинг шу жумладан илмий стилнинг, — деб таъкидлайди муаллиф, иккита муҳим белгиси бор. Биринчиси, экстролингвистик, иккинчиси лингвистик белгилардир. Ижтимоий ҳаётдаги социал, иқтисодий, сиёсий, маданий ривожланиш, ўзгаришлар оқибатида вазият шароит талаби билан вужудга келадиган илмий-фанни соҳалар — экстролингвистик факторлар ва буларга хизмат этувчи тил бирликлари бир бутун ҳолда илмий стилни юзага келтиради.

Асарда илмий стилнинг бошқа функционал стиллардан фарқли томонлари ёрқин ҳам аниқ кўрсатилган. Айниқса лақаблар, қарғиш, қўпол, дағал сўзлар, ҳис-ҳаяжонни билдирувчи модал, ундов сўзлар илмий нутққа хос эмаслиги, илмий-назарий терминлар баъзан бадиий, публицистик асарлар тилида эмоционал-экспрессив восита сифатида қўллана олиши «Терминнинг стилистик бўёғи» қисмида қизиқарли мисоллар билан ифодаланган. Бу билан муаллиф илмий нутқ терминининг кенг доирада таҳлил этилишига муваффақ бўлган. Илмий стилнинг илмий-оммабоп жанрлари ҳақида сўз борар экан, унда китобий ва услубларга оид лексик бирликларнинг фигурал маънода экспрессивлик учун хизмат этиши ҳам эътибордан четда қолмаган.

Монография жузъий камчиликлардан ҳам ҳоли эмас. Муаллифнинг «Киши тахаллуслари ва ҳайвонларга қўйилган номларгина илмий нутқда учрамайди», дейилган талқини бироз аниқликни талаб қилади. Балки тахаллуслар, ҳайвонларга қўйилган номлар илмий нутқ стили учун типикликка эга эмасдир. Аммо шоир, ёзувчи, улуғ мутафаккир шахсларнинг кўплари барқарор тахаллусли бўлиб, улар ижодига оид илмий танқидий асарларда, албатта, тахаллуслар тилга олиниши шубҳасиздир. Умуман, М. Мукаррамовнинг «Ҳозирги ўзбек адабий тилининг илмий стили»ни ўрганишга бағишланган тадқиқоти тилшунослигимизда оригиналлиги билан диққатни жалб этади. Китоб фақат илмий стилни тадқиқ этишдагина эмас, балки тилшуносликнинг нутқ маданияти ва стилистика, терминология, лексикология соҳалари учун ҳам қимматлидир.

М. АСОМИДДИНОВА,
филология фанлари кандидати.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БЕРЛИН. ГДР меҳнаткашлари ГБСПнинг бўлажак XI съезди шарафига оммавий ҳаракатни авж олдириб, 1985 йилнинг дастлабки олти ойи ичида юксак ютуқларга эришдилар, дейилади республика марказий статистика бошқармасининг эълон қилинган ахборотида.

Дастлабки маълумотларга кўра, миллий даромад биринчи ярим йилликда ўтган йилдагига нисбатан 4,1 процент кўпайган. Меҳнат унумдорлиги 7,3 процент ошган.

● БАНГКОК. Таиланд маъмурлари иш ташлаган темирйўлчилар олдига ультиматум қўйиб, улардан дарҳол ишга қайтишларини талаб қилдилар. Полицияга ҳар қандай ишчини агар у забастовкани тўхтатмаган тақдирда қамоққа ташлаш ҳуқуқи берилган. Темирйўлчилар илгари маъмуриятнинг айби билан ололмай қолган маош тўланиши тўғрисидаги ўз талабларини қўллаб-қувватлаб иш ташлаган эдилар.

ҲУКМРОН ПАРТИЯНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАРАРЕ, 9 июль. ТАСС мухбири А. Осипов хабар қилади: Зимбабве президенти К. Банана Зимбабве африкаликлар миллий иттифоқи — ватанпарварлик фронти партиясининг президенти Р. Мугабега янги ҳукумат тузишни топширди. Ялпи сайловда бу партия мажлис палатасининг янги составида 100 та депутатлик ўрнидан 63 тасини олди. Илгари у 58 овозга эга эди.

Мамлакатни ирқчилик — мустамлакачилик зулмидан озод этишга катта ҳисса қўшган ҳукмрон партиянинг муваффақияти қонуниятлидир. Ўтган беш йил давомида республикада ижтимоий турмушни демократлаштиришга оид тадбирлар кўрилди, бепул бошланғич таълим ва медицина хизмати жорий этилди, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишчиларининг минимал иш ҳақи белгиланди. Ишлаб чиқаришда ишчи комитетлари тузилди, чет эл монополияларининг фаолияти устидан контроллик қилинмоқда, ирқий камситишни таг-томири билан тугатиш учун кураш олиб борилмоқда. Давлат секторини вужудга келтириш ва мустаҳкамлашга, кооператив ҳаракатини авж олдиришга алоҳида эътибор берилмоқда.

Р. Мугабе партия илмий социализм принципларини яна ҳам қатъият билан амалга ошириш ниятида эканлигини қайд этиб ўтди. Яқин вақт ичида социал-иқтисодий ривожланиш беш йиллик планининг асосий йўналишлари эълон қилинади. Бу план экономикада муҳим структуравий ўзгартишларни, моддий бойликлар ишлаб чиқариш ва уларни одилона тақсимлашда давлат ролини бутун чоралар билан кенгайтиришни кўзда тутади.

ЁШЛАР ВА СТУДЕНТЛАРНИНГ XII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИ ОЛДИДАН

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

Москвада бўлиб ўтадиган студент ва ёшларнинг XII Жаҳон фестивали ҳам тобора яқинлашиб келмоқда. Ёш ишлаб чиқариш илғорлари фестивални ўзларининг муносиб меҳнат совғалари билан қаршиламоқдалар. Бу анжуманга жаҳоннинг турли чеккаларидан 40 мингга яқин студент ва ёшлар келиши кутилмоқда. Унинг программаси кенг ва рангбаранг. Жумладан, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида иттифоқдош республикаларнинг XII Жаҳон фестивалига бағишланган тармоқлараро кўргазмалари намойиш этилади.

Серқуёш диёримизга бағишланган ана шундай кўргазмалардан бири «Совет Ўзбекистони» деб номланади. У 9 бўлимдан иборатдир. Унда республика комсомол-ёшларининг меҳнатда қўлга киритаётган ютуқлари, ўқишдаги аъло баҳолари, маданий турмушлари, уларнинг ишлаб чиқаришдаги иштироки ўз аксини топади. Ўн минглаб ёш меҳнаткашлар фестивалолди вахтасида туриб, беш йиллик топшириқларини анжуман очиладиган кунга бажаришга аҳд қилган эдилар. Ҳозир уларнинг кўпи ўз сўзларининг устидан чиққанликлари ҳақида рапорт бердилар.

1 миллион 100 минг йигит ва қиз республика экономикаси, маданияти ва илм-фани ривожига катта ҳисса қўшмоқда. Улар ўн биринчи беш йилликнинг ўзида киритган 38 минг рационализаторлик таклифлари 78 миллион сўмлик иқтисодий самара берди. Серқуёш диёримизда битта Бутуниттифоқ ва 15 та республика комсомол зарбдор қурилишлари мавжуд бўлиб, уларда 70 мингга яқин ёшлар фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Совет Шарқининг ёшлари ҳақида ҳикоя қилувчи фактларга бой «Совет Ўзбекистони» кўргазмаси фестиваль иштирокчиларининг диққатини ўзига тортади, деб ўйлаймиз.

Қ. ЭРДОНОВ,
А. ҒУЛОМОВ.

XII·МОСКВА·1985

АНЖУМАН МЕҲМОНЛАРИГА

САРА МЕВАЛАР

Янгийўл район У. Юсупов номли аграр саноат бирлашмаси Маданият саройида студент ва ёшларнинг Москвада ўтказиладиган XII Жаҳон фестивалига бағишланган «Ёшлар оқшоми» бўлиб ўтди.

Кечани уюштиришда комсомол аъзолари В. Мисюра ва Р. Мухамедзяновлар алоҳида намуна кўрсатдилар.

«Оқшом» қатнашчилари звено бошлиғи Муса Сулаймонов ва бирлашма комсомол ташкилоти секторининг бошқарувчиси Анора Худайбергановаларни фестивалда қатнашиш шарафига муяссар бўлганликлари билан табрикладилар.

Бирлашма ёшлари фестиваль қатнашчиларига атаб ўзлари етиштирган сара мевалардан 250 тоннасини Москвага юборишга аҳд қилишди.

Т. ПАРПИЕВА.

Фестивалда янграр тарона,
Мавжида дўстликнинг
мадҳи бор.
Товусдек товланиб ҳар ёна,
Қалбларга дур сочар бу
«Баҳор».
Табиат ўзи лол меҳридан,
Қайдан бу жозиба,
латофат,
Шунчалар бўлурми сеҳр
ҳам,
Қуёшдек жилвагар
нафосат.

МОСКВАДА ЯНГРАЙДИ

ВАТАНИМИЗ пойтахтида ўтадиган студент ва ёшларнинг XII Жаҳон фестивалида серқуёш республикамиздан 116 йигит-қиз қатнашади. Ишлаб чиқаришда, ўқиш ва турли хизматларда ўрнак кўрсатаётган 1000 га яқин ёшлар эса туристлар сифатида иштирок этадилар.

— Фестивалда қатнашадиган коллективлардан бир группаси пойтахтга жўнаб кетди,— дейди биз билан суҳбатда Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги музика муассасалари бошқармаси конкурс ва фестиваллар бўлимининг бошлиғи Комил Одилович Зоиров.— Мукаррама Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССР Давлат хизмат кўрсатган «Баҳор» халқ рақс ансамбли билан бирга ўз санъатини намойиш қиладиган ўзбек Давлат хореография билим юрти талабалари Москвада фестивалолди репетицияларини бошлаб юборишди.

Бу йил «Баҳор» ёшлар анжуманида ўз санъатини анча кенг программада кўрсатади. Раққоса қизлар репертуарларидан «Осмонимиз мусаффо бўлсин!», «Дўстликнинг буюк қудрати», «Қуёшли ўлкадан сизларга салом!», «Ўзбекистоннинг нафис гуллари» каби жозибадор ва сермазмун рақслар ўрин олган. Коллективнинг бадиий раҳбари, СССР халқ артисти Қундуз Миркаримованинг Тошкентдаги фестиваль бўлимига хабар қилишича, ўзбекистонлик санъаткорлар ўз талантларини кенг намойиш этиш учун ҳамма имкониятларга эга. Рақкосалар ёшлар анжуманига қизғин ва жўшқин тайёргарлик кўришмоқда.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон ССР Давлат филармонияси, Тўхтасин Жалилов номидаги Ўзбек Давлат халқ чолғу асбоблари оркестри санъаткорлари ҳам пойтахтда жуда қулай жойлашганликлари, анжуманга қизғин тайёрланаётганликларини маълум қилдилар. Оркестр билан ёнма-ён репетиция ўтказаётган филармония карнай-сурнай группасининг ҳам ихлосмандлари кўпайиб бормоқда. Ўзбек оҳанглари азим пойтахтнинг кўркам майдонлари узра баралла янграётир.— Биз ёшлар байрамига бу йил ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ тантанавор руҳ ва файз бахш этамиз,— дейди оркестрнинг бош дирижёри ва бадиий раҳбари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Фарруҳ Содиқов.

С. ҲАСАНОВ.

З. Шерфеддинов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ФАРМОКОЛОГИЯ ХИЗМАТИГА БАҒИШЛАБ

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг Марказий павильонида «Фармокология меҳнаткашлар саломатлиги хизматида» деб номланган тематик кўргазма очилди. Мазкур кўргазмада алоҳида медицина ёрдами кўрсатиш сифати ва маданиятини ўстириш, уларни керакли дори-дармонлар билан таъминлаш борасида олиб борилаётган ибратли ишлар ҳақида ҳикоя қилинади.

Ҳозирги кунда республикада 1,8 мингдан кўп дорихона, 180 га яқин фармацефтика ахбороти кабинетлари ҳамда 30 дан зиёд справка бюролари аҳолини дори-дармонлар билан таъминлаш ишларини амалга оширмоқда. Биргина 1984 йилда республикамиз дорихоналари ишчилари томонидан 62,9 тонна доривор ўсимликлар тайёрланди.

Бу ерда, шунингдек, турли хил юқумли касалликларни диагностика қилишнинг бир қанча янги методлари, профилактик даволаш учун мўлжалланган химиявий усуллар, янги препаратлар ҳақида кенг маълумотлар ҳам олиш мумкин.

А. ҲАКИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

„ЭЛЕКТРОНИКА"

ТОШКЕНТ «ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМА МАГАЗИН-САЛОНИ ХИЛМА-ХИЛ ФОТОВСПИШКАЛАР БИЛАН САВДО ҚИЛМОҚДА

Савдога чиқарилган фотовспишкалардан синхроконтакт чуқурчаси бўлган исталган фотоаппаратда фойдаланиш мумкин:

— «ЭЛЕКТРОНИКА Б5-08» — номинал статистик чақнаш қуввати Дж-16.
— ЭЛЕКТРОНИКА ФЭ-14АУ» номинал чақнаш қуввати Дж-86.
— «ЭЛЕКТРОНИКА ФЭ-15У» — номинал статистик нурланиш импульс қуввати Дж-21.
— «ФОТОН» — чақнаш нурининг давомийлиги, секунднинг 1/100 улушига тенг.
— максимал чақнаш қуввати, Дж-36.
— «ЧАЙКА» — чақнашининг электр қуввати Дж-36.
— «ЛУЧ-М» — 2 та ёритгичнинг максималь қуввати (бунда ҳар қайси ёритгичнинг қувватини 36, 68, ва 104 га ўзгартириш мумкин) Дж-208.

Адрес: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй. Телефон 33-78-34.

УЙ БЕКАЛАРИ СИЗЛАР УЧУН!

БИРОРТА ҲАМ ДОҒ ҚОЛМАЙДИ

«БИО-С» ПОРОШОГИ БИЛАН ДАСТУРХОНЛАР ВА СОЧИҚЛАР ЮВИЛГАНИДА, УЛАРДА БИРОРТА ҲАМ ДОҒ ҚОЛМАЙДИ.

Бунинг учун сув ҳарорати 60 даража иссиқдан ошмаслигини билиб олиш лозим.

«ЛОТОС» порошоги шойи, жун, синтетикадан тайёрланган буюмларни ораста ювади. Агарда сиз қўлда кир ювишга одатланиб қолган бўлсангиз бу порошок сизга жуда ҳам мақбул келади.

Кир ювиш машинасида кир ювилаётганда эса кўпроқ «ЛОТОС» порошогига мурожаат қилиш лозим.

Бу порошокнинг икки ажойиб хусусияти бор.

Бу порошок кўп кўпик ҳосил қилмайди, демак машинанинг ишлашини енгиллаштиради, пахта, каноп, синтетик шойи ва жундан тайёрланган буюмларни яхши ювади.

ВНИИХИМПРОЕКТ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТОШКЕНТ театрларида

«БЎТАЛОҚ»

ЎЗБЕКИСТОН Ленин комсомоли мукофотининг лауреати республика қўғирчоқ театрининг ижодий коллективи кичик ёшдаги томошабинларга драматург Жасур Исҳоқовнинг «Бўталоқ» асари асосида тайёрланган янги спектаклни тақдим этди. Бу саҳна асарини театр мухлислари илиқ қарши олдилар.

Асарда кишилар ўртасида меҳр-шафқат, дўстлик, биродарлик, бир-бирига ёрдам қўлини чўзиш каби юксак инсоний ҳислатлар ифодаланади. Шунингдек, спектаклдаги воқеалар мурғак қалбларни табиатнинг беҳисоб ноёб бойликлари, атроф-муҳит ва ҳайвонот оламини кўз қорачиғидай асрашга ундайди.

Ушбу асарни театрнинг ёш режиссёри М. Бобожонов саҳналаштирди. Спектакль руҳига ҳамоҳанг бежирим саҳна безаклари томошабинлар қалбида завқ-шавқ уйғотади. Бу рассом Р. Камолиддиновнинг катта ютуғидир.

Спектаклдаги етакчи мажозий қаҳрамонлар — Бўталоқ, унинг содиқ дўстлари бўлмиш Қўзичоқ, Трактор ролларини Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Т. Маҳкамов, М. Ғуломова ва бошқалар моҳирлик билан ижро этишмоқда.

Театрнинг ижодий коллективи бундан ташқари айни шу кунларда Генрих Боровикнинг «Агент-00» асари устида сўнгги репетициясини ўтказмоқда. Бу асар ҳам тез кунларда томошабинлар ҳукмига ҳавола этилади. Шунингдек, кичкинтойларга йил охирига қадар Иван Остриков асари асосида саҳналаштириладиган «Румянка ва қари арслон» спектакли ҳам тақдим қилинади.

А. МАМАТОВ.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

МАҚСАД — ФАҚАТ РЕКОРДЛАР ЭМАС

ТОШКЕНТДАГИ «МЕҲНАТ РЕЗЕРВЛАРИ» СПОРТ КОМПЛЕКСИ ФАОЛИЯТИДАН

«Спорт иншоотлари ҳузурида сиҳат-саломатлик мактаблари, югуриш ишқибозларининг клублари, соғломлаштириш юришлари... сузиш клублари, ГТО комплекси группалари, болалар ва ўсмирлар учун спорт клублари мунтазам ишламоғи керак».

КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан

«Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамияти маҳоратли спортчиларни тарбиялаб етиштириш, аҳолини физкультура ва спортга жалб этиш турли кўрсаткичлари бўйича республикамизда биринчи ўринда бормоқда. Ўтган йил якунига кўра Ўзбекистон «Меҳнат резервлари» жамияти Иттифоқ бўйича учинчи ўринни эгаллади. Шубҳасиз, бу муваффақиятда жамиятнинг пойтахтимиздаги спорт комплекси ҳиссаси салмоқлидир.

Мазкур спорт комплекси секцияларида шуғулланаётган йигит-қизлар на фақат республика, балки Бутуниттифоқ даврасида, ҳатто халқаро мусобақаларда ҳам катта ютуқларга эришмоқдалар. Жаҳон чемпионлари Арсен Фадзаев, Аслан Хадарцев (эркин кураш), Сергей Ловачев (енгил атлетика), қатор халқаро турнирлар ғолиблари Ринат Тришев (бокс), Антон Живицкий (енгил атлетика), Натик Касимов (дзю-до) каби спортчиларнинг довруғи жаҳон кезмоқда.

Комплексда маҳоратли спортчилар тарбиялаб етиштириш билан бир қаторда физкультура ва спортни оммалаштиришга катта аҳамият берилмоқда. Ҳозир бу ердаги соғломлаштириш группаларида 1500 га яқин ишчи-хизматчи мунтазам шуғулланмоқда. Шу жумладан, ритмик гимнастика бўйича ўнта, умумсоғломлаштириш бўйича тўққиз группа ишлаб турибди. Сузиш группаларининг ўзида 700—800 киши қатнашмоқда.

Комплексда физкультура-спорт билан шуғулланишни истаган барча ёшдаги кишилар учун секциялар, группаларнинг эшиги очиқ. Соғломлаштириш группаларининг иши кишиларга қулай вақтларда ташкил этилган. Масалан, эрта билан соат 7 даёқ машғулотлар бошлаб юборилади. Соат 8.30 да эса соғломлаштириш группалари машқлари тугайди. Кишилар жисмоний тарбия билан шуғулланиб бўлгач, сўнг бардам ҳолда ишга кетадилар.

Шундай кишилар борки, илгари енгил атлетика, бокс, штанга, кураш—хуллас, спортнинг бирор тури билан шуғулланган. Лекин ёши бироз ўтинқираб, энди спорт секцияларига қатнаша олмайди. Мусобақаларда иштирок этмайди, лекин спортнинг ўша турини севади, тенгқурлари билан шуғулланишни жуда-жуда истайди. Улар учун «Меҳнат резервлари» спорт комплексида махсус группалар ташкил этилди. Бу ташаббус кўпчиликка маъқул бўлиб, ветеран спортчиларни ана шу ерга етаклади.

КПСС Марказий Комитетининг «Клуб муассасалари ва спорт иншоотларидан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғриси»даги қарорида хўжалик ҳисобида ишлайдиган физкультура-соғломлаштириш бирлашмалари, саломатлик комбинатлари ва мактабларини, абонементли группалар ва консультация-методик пунктлар ишини ташкил этиш қайд қилинган.

— Биз КПСС Марказий Комитетининг ана шу кўрсатмалари асосида қатор тадбирлар тузиб амалга оширмоқдамиз. Масалан, саломатлик мактабини очишга тайёргарлик кўряпмиз,— дейди комплекс директори Хотамбек Саидқулов.— Бундан мақсад меҳнаткашларнинг физкультура ва спортга янада қизиқишини ошириш, соғломлаштириш группалари фаолиятини марказлаштириш ва машғулотларни янада малакали олиб боришдир. Мактаб ташкил этилгач, айниқса, консультация-методик ишлар такомиллашади.

Бу ерда сузиш бўйича оилавий группалар ҳам ташкил қилинган. Бундай секциялар бундан бир ярим ой олдин уюштирилган эди. Қисқа вақт ичида унинг ихлосмандлари кўпайиб кетди.

Ёз ойларида шаҳарда қолган болалар учун абонементли сузиш тўгараги очилди. Сузишни билмайдиган болаларга инструкторлар сузишни ўргатишди. Бу секция ҳар куни соат 9 дан 17 гача мунтазам ишлайди.

Хуллас, спорт комплексида барча ёшдаги кишиларни физкультура ва спортга жалб этиш чоралари кўриляпти.

Б. ПЎЛАТОВ.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ФУТБОЛ

Мамлакат чемпионати биринчи лигаси қатнашчилари навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. «Пахтакор» футболчилари Куйбишев шаҳрида «Крилья Советов» командаси меҳмони бўлди. Ўйинда ҳисоб очилмади. Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Ротор» — «Звезда» — 3:1, «Шинник» — ЦСКА — 2:1, «Локомотив» — «Искра» — 0:0, «Кузбасс» — «Помир» — 2:2.

ВОЛЕЙБОЛ

СССР кубоги учун дастлабки босқич мусобақаларида қатнашган Тошкентнинг «Автомобилист» волейболчилари Березники шаҳрида бешта ўйин ўтказиб, ҳаммасида ғалабага эришдилар. Ҳамшаҳарларимиз Новосибирскнинг «Кировец» командасини 3:0, Челябинскнинг «Политехник» коллективини 3:1, «Уралочка»-2 командасини 3:2. МОПИ ва Риганинг «Аврора» волейболчиларини бир хил — 3:1 ҳисобида енгишди.

ДЗЮ-ДО

СССР чемпионати Челябинск шаҳрида бўлиб ўтди. Республикамиз вакили А. Клоян 78 килограммгача вазнлилар баҳсида учинчи ўринни эгаллаб, бронза совриндори бўлди.

ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА

АДИБЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Стахановчилик ҳаракати бошланганлигининг 50 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи ва республика ҳунар-техника Давлат комитети ҳамкорликда тадбирлар ишлаб чиқишди. Унда ёзувчиларнинг ишчи ўринбосарлари билан қизиқарли учрашувлар ўтказиши кўзда тутилган.

Яқинда бир группа таниқли адиблар пойтахтимиздаги қатор ҳунар-техника билим юртларида бўлиб, мустақил меҳнат қучоғига йўлланма олаётган касб эгалари билан давра суҳбатини уюштирдилар. Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Ҳаким Назир, болаларнинг севимли шоири Пўлат Мўмин ва бошқа адиблар ёшларга ўз ижодий режалари ҳақида гапириб бердилар.

С. ОДИЛОВА.

ЯНГИ ИХТИСОСЛИКЛАР

Мактаб ислоҳотида ўқув жараёнида ўқувчиларни ҳозирги замон фан ва техникаси янгиликларига асосланган билим ва тушунчалар билан қуроллантириш зарурлиги таъкидланган.

Шу мақсадда Тошкент Давлат педагогика институти факультетларида 1985—1986 ўқув йилларидан эътиборан қатор янгиликлар амалга оширилади.

Студентларда ҳисоблаш техникаси бўйича бой тушунча ва малака ҳосил қилишга аҳамият берилади. Шунингдек, мактабда касб танлаш ишлари методикаси, ўқувчиларга бадиий, эстетик тарбия ва иқтисодий таълим бериш, оила ва мактаб масалалари, ўқувчилар бригадаларида тарбиявий ишлар методларини ўрганиш бўйича махсус янги факультативлар ва курслар киритилади.

А. АЛИЕВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 13 июлда чиқади.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Тошкент область, Тошкент районидаги

37-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1985—86 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тикувчи-мотористкалар, автомобиль, трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарининг ремонти бўйича слесарь, III-классли тракторчилар тайёрланади.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати—1—3 йил.

Ўқувчилар ётоқхона, уч маҳал иссиқ овқат, кийим-бош ва стипендия билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ариза, автобиография, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), яшаш жойидан ва саломатлиги ҳақида (086/У форма) справка, характеристика, 6 дона фотосурат.

Билим юрти адреси: Тошкент райони, Чуқурсой кўчаси, 131-уй (159-автобуснинг, «37-СПТУ» бекати).

«Главташкентстрой» транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг

9-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИГА

КРАЗ-256, МАЗ-503, КАМАЗ маркали автомашиналарда ишбай ҳақ олиб ишлайдиган «Е» категориясидаги 1, 2, 3-класс автомобиль ҳайдовчилари; 4—5 разрядли автомобиль ремонтчи слесарлари, 5 разрядли қўлда чўкичловчи темирчи, меҳнат ва иш ҳақи катта инженери, ГСМ катта омборчиси, нефть маҳсулотлари тақсимотчиси, оператор

КЕРАК

Ёлғиз кишиларга ётоқхона, оилалиларга—навбатга биноан квартиралар берилади.

Болалар боғча-яслиси ишлаб турибди.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент область, Наримонов шаҳри, Лихачёв кўчаси, 2-уй (171, 183-автобусларнинг «9-автобаза» бекати).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Подолье ансамбли рақсга тушади».
10.00 «Ҳайвонот оламида».
11.10 Ҳужжатли фильм.
11.20 «Иван Павлов». Ҳақиқат излаб». Телевизион бадиий фильм. 3-серия.
12.30 Концерт.
13.10—15.00 Янгиликлар.
15.20 Илмий-оммабоп фильмлар.
15.50 «Болаликнинг сўнгги ёзи». Телевизион бадиий фильм. 3-серия.
16.55 Илмий-оммабоп фильм.
17.05 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.50 Совет Армияси «Красная звезда» ансамблининг концерти.
18.15 Ҳужжатли фильм.
18.45 МХР бадиий коллективларининг концерти.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Баянчилар оркестрининг чиқиши.
19.50 «Ҳал қилувчи йўналишда».
20.20 «Иван Павлов. Ҳақиқат излаб». Телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Оқшом куйлари».
22.55 Телефильм.
23.15 «Дунё воқеалари».

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 Илмий-оммабоп фильм.
9.25 «Томчи». Бадиий фильм.
10.45 «Тарих саҳифалари».
11.35 Мультфильмлар.
11.55 Мактаб ўқувчиларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. Г. Зайцев билан учрашуви.
12.45 Испан тили.
13.15 «Ёқут кўзли узук» Бадиий фильми субтитр билан.
14.20 «Драматургия ва театр». Б. Шоу. 1-кўрсатув.
15.05 «Сиз яратган боғ».
15.35 «М. В. Ломоносов—адабиётчи».
16.30 ва 18.30 Янгиликлар.
18.45 «Шахмат мактаби».
19.15 Волейбол бўйича халқаро турнир.
19.45 «Қишлоқ янгиликлари».
20.45 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
21.00 Ритмик гимнастика.
21.30 «Время».
22.05 «Ёшлар». Бадиий фильм.

УзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Қизил альпинистлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 9—10-сериялар (рус.).
11.15 Мультфильмлар.
11.30 «Санъат ғунчалари».
12.00 Телефильм.
12.30 ва 18.00 Янгиликлар.
18.15 Болалар учун фильм-концерт.
18.45 «Фан-техника тараққиёти: муаммолар, истиқболлар». (рус.).
19.10 Адабий театр.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Халқ контроли» экрани».
20.15 Алкоголизмнинг зарари ҳақида телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Хоразм области, Боғот район «Қалдирғоч» халқ ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Мустаҳкам озуқа базаси учун».
22.25 «Оқибат». Бадиий фильм.
22.50 Янгиликлар.

УзТВ II

18.20 Кўрсатувлар программаси.
18.25 «Абитуриент-85».
18.55 Ҳужжатли фильм.
19.45 Реклама.
19.55 Тошкент янгиликлари.
20.15 «Агар соғлом бўлай десанг» (рус, такрорий).
20.45 Ҳужжатли фильм.
21.30 **МТ. II.**

Тошкент область ички ишлар бошқармаси коллективи давлат автомобиль инспекцияси бўлими бошлиғи М. М. Аҳмедовга отаси

Маҳмуд АҲМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

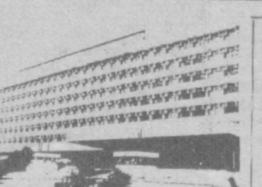

Редактор қабулхонаси—325351; редактор ўринбосарлари— 335885; 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши— 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 337010, 325749; қишлоқ хўжалиги—325647; пропаганда —325553; совет қурилиши—325645; маданият—325767; ахборот ва спорт —337010, 325733; хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354; фельетонлар ҳамда ҳарбий ватанпарварлик —325556; редакция бўйича тунги навбатчи —334808, 325353.